

Blues

www.net-bog-klubben.dk

ISBN: 87-90733-85-1

Copyright: Marianne Hesselholt

Illustration: Mette Hansen

År: 2001

Tryk: Saloprint a/s digital division

Advarsel: Enhver erhvervmæssig kopiering eller overdragelse er ulovlig og vil blive retsforfulgt med krav om erstatning.

Antal sider: 84

Donation

“Ved du godt, hvad det betyder? Altså *donere*?”

“Hvad?”

“Ja, donere. Ved du det eller ej? Åh, men du kender måske ikke engang *betyder*? Er det derfor, du ikke siger et kvæk. Men det kan du da ikke gøre for, vel. Du er jo så gammel, og du skal ikke være ked af, at du har glemt et sølle ord. Jeg glemmer osse tit. Men ikke ret tit.”

Stemmen vælter sig ind på ham. Hvor satan den så kommer fra. Han får misset øjnene op og skæver til siden. Nå sådan: En unge. Som har hægtet sig til. Men hvad fanden er meningen? Han er sgu’ da ikke børnelokker, vel? Hvad bilder den sig ind? Men den har hægtet sig godt fast til hans ene arm. Som en klods. Men sgu’ da ikke en, han gider have hængende. Som om han ikke havde nok at slæbe på.

“Du ka’ godt skrubbe af!” får han mumlet.

Men ungen ler bare, som om det var en vits.

“Du har ikke svaret endnu!” fremturer den.

“På hvad?”

“Det, jeg spurgte dig om, selvfølgelig. Nu siger jeg det igen, men så skal du altså osse høre efter. Jeg er en gave. Det forstår du vel? For du kender vel *gave*? Og fødselsdag og jul, men jeg er altså ikke sådan en gave.”

“Hvad ... nåh ... en gave ... jåså, men jeg har sgu’ da ikke bedt om nogen ...”

“Nej, det er da heller ikke dig, der har fået mig. Du har mig da ikke, har du vel?” ler den lille.

“Nå.”

Han ved snart ikke, hvad han har. Det meste er mangler, tænker han. Det værker i hovedet, som er tomt i dag, for der var ikke ret mange flasker i parken her til morgen, og tilsammen gav de kun 22 kroner. Det kan man ikke købe mange bajere for, og

han er så tørlagt som Sahara. Han havde tænkt at trisse uden for byen, ud i yderkvartererne, hvor der stadig findes kvinder med blide øjne og gavmilde hænder. Sådan nogen, som man kendte, da man var en skvattet knejt, og det hele blev en tand for hedt om ørerne på en. Så var der altid en kvinde, ja sådan en med stort K, som man kunne læne sig op ad. Og få klap og kage af. Det kan man heldigvis stadig, for de findes. Gudbevares, der er ikke mange tilbage, men man ved jo efterhånden, hvor de få fjæler sig. Ikke at man får kys og kram nu om dage, nej de tider er endegyldigt forbi, men et smil kan det da blive til i ny og næ. Og man er jo blevet nøjsom, ikke? Man ved nok, i hvilke huse der er den helt rigtige slags, som hende, der med et enkelt øjekast i ens retning kan se, at ham der, han trænger sgu' til en bajer. Selv om hun siger noget andet og tilbyder en mad i stedet for hård valuta. Men man behøver blot blinke lidt ynkeligt med de gamle glugger, så er der sgu' bid. Som regel da. Der var man på vej ud for et øjeblik siden og var omtrent ved vejs ende, men så hænger man altså fast i sådan en stædig unge, der kræver. Ja, hvad var det egentlig, den ville? Nu har han glemt det.

“Hvad satan er du ude på?”

“Du må ikke bande. Det er grimt.”

“Hm ... ja, ja.”

“Og jeg vil ingenting bestemt, bare snakke med dig, fordi du stod og dinglede ligesom en, der er lige ved at falde, fordi den ingen har at snakke med.”

“Nå, sådan.”

“Men du har måske helt glemt, hvordan det er at snakke med nogen. Du har måske ingen?”

“Ingen ... hvad?”

“Ja, børn f.eks. ... eller koner.”

Han griner. Den unge er spøjs. Om han har nogen koner? Ja, mon ikke. Både her og der, om han da ellers kan støve dem op. Det bliver sværere med alderen, det må man jo indrømme. Og

børn? Se, det kan han ikke svare på sådan i en håndevending. Det var jo satans til spørgsmål. Men måske. Og måske ikke, funderer han for første gang i sit liv og bliver helt alvorlig ved tanken. Jo, nogle enkelte, vildfarne eksemplarer har man vel avlet i ny og næ. Det skulle da bare mangle med al den gode danske sæd spredt ud i alle verdenshjørner. Børn, jo da, og han nikker. Men noget tal kan han ikke sætte på fænomenet, forklarer han med al den florumvundne omstændelighed, en sådan sag kræver. Han sender et tænksomt blik ud over markerne.

“Hvorfor går du så rundt og dingler helt alene?”

“Fordi jeg er tørstig,” mumler han og ser skråt ned på ungen, der sender ham et smil, som han aldrig har kendt mage til.

Han bliver svimmel og må sætte sig og få halet ungen og sig selv ned i grønt græs. De har trasket en rum tid nu, og han har fået halet den med uden for byen. Vejen ligger øde hen. På begge sider bølger kornmarkerne.

“Danmark er et dejligt land,” siger han og skæver til ungen, som nikker og kryber sammen ved hans ene side. Den smiler, så en anden en taber pusten.

De sidder en stund og tænker over livet, som man bedst kan en sommerdag, skønt det er smerteligt at bruge hovedet, når der ikke er skyggen af en bajer i sigte. Han drejer det og spørger, om den aldrig er tørstig.

“Nej, mest sulten. Er du ikke sulten?”

“En bajer ville ikke være så ringe, den slukker både sult og trøst,” siger han, som sandt er.

“Jeg vil hellere have en is,” pipper den, “vil du give mig en? Eller har du ingen penge. Du ligner en, der ingen penge har.”

“Man er det, man ligner,” indrømmer han, og de sidder modløse en tid. Uden øl og uden is.

“Er du rigtig fattig?” spørger den lille og lægger trøstende en arm om ham, eller den forsøger, for armen er ikke ret lang, og den når ikke engang en halv omgang rundt. Ikke fordi han er tyk, hans skelet fylder efterhånden ingen verdens ting. Men den

arm rækker sandelig ikke langt. Under nogen omstændigheder. Vorherrebevares for en sølle, bitte gnalling.

Alligevel bliver han rørt helt ud i fingerspidserne og kan slet ikke huske, at noget har været så dejligt som den lille arm, der blød og trøstende forsøger at slynge sig om ham. Og han lægger en hånd på den. Blød, ja det skal han lige love for.

“Min far er rig,” siger den med en lille, trist stemme, “men han giver ikke is alligevel. For det er et princip.”

“Hvad betyder det?” må han spørge, for det barn slår om sig med ord, men det ryster på hovedet og siger med samme forknytte stemme, at det ved det heller ikke, men det er i al fald sådan noget, som dets far har en masse af, og derfor får det næsten aldrig is. Selv om han ikke skulle være så nærig, når han nu har fået et barn helt gratis. For gaver giver man ikke penge for, vel? Og det er en gave. Ikke en julegave eller en fødselsdagsgave. Bare en gave. Det har det lige fået at vide her i dag. For lidt siden. Og nu vil det altså, at han osse skal vide det. Det er derfor, det er fulgt med ham, for det med, at han så ud til at trænge til nogen at snakke med, det var bare noget, det sagde. Det er barnet selv, der vil have nogen at snakke med, for det har ingen. Men nu har det ham. Og derfor fortæller det ham alt muligt. Osse, at det er en gave.

Ungen knævrer løs som bare fanden, og han bliver helt stakåndet ved dens uophørlige snurrelyd.

“Nå,” siger han, da den endelig tier, “nå, så du er en gave. Det må jeg nok sige.”

“Det gør du jo osse,” mumler ungen og fortæller ham, at far og mor fik den af en donor. Det er en, der giver gaver.

“Hvorfra ved du alt det?” spørger han, for det er vel ikke almindelig viden for småbørn, tænker han og undrer sig over sig selv, for så mange tanker plejer han ikke at slæbe rundt på. I dag står de ligefrem i kø i hans hoved.

“Jo, for jeg har selv hørt mor fortælle det til vores hushjælp.”

“Hushjælp. Nå, er det en, der hjælper jeres hus. Ha ha ...”

“Hvor er du dum!”

“Hm ...”

Den lille rejser sig og skyder maven frem og spidser munden til og skaber sig som en rigtig krukke: “Kæreste Emma, sådan sagde min mor altså, jeg vil betro Dem noget. Barnet ved det ikke selv. Men hun er *doneret*. Tænk Dem, vi ønskede hende så *brændende*. Og omsider fandt vi en donor. Og se nu, hvordan der er gået. Du gode Gud, ikke sandt?”

”En donor, hvad pokker er det?” afskærer han barnet, da det igen har sat sig og snoet en tynd arm om hans mave.

“Ja, det er sådan en, der giver små børn væk.”

“Føj!”

“Ja, det må du nok sige.”

“Har hun givet dig væk? Fik hun mon ikke penge for dig? Og hvad kostede du i ren handel? Ha, ha, ha.”

Han griner, men ungen kryber sammen ved lyden, og så mumler den, at Emma har fortalt hende det hele, for når hun nu alligevel havde lyttet sig til den halve sandhed. Selv om det er uartig at lytte ved dørene. Men den er osse uartig for det meste, det ved den godt. Og Emma sagde, at en donor er en, der giver sine børn væk, fordi hun ikke selv gider have dem.

“Sagde hende Emma sådan noget sludder?”

“Det er ikke noget sludder. Tror du ikke, jeg ved, hvordan det er? Tror du måske, jeg er idiot?”

Selv om han er lidt halvdøv af tørst og ulykke, så kan han godt høre, at den stemme ingen steder hører hjemme og da slet ikke hos sådan et myr som det der. Den er alt for spids og voksen, og nu efterligner den ikke andre. Den *er*, hvad den er, og det burde den ikke være. Så lille et væsen kan ikke bære på den stemme. Tankerne stumpler rundt i hans hoved og vil oplyse ham om al verdens jammerdale. Jo tak! den slags kender han til fulde, for det er ikke første gang, det trænger sig på, men han har én gang for alle besluttet, at han ikke gider bekymre sig om mere end lige til øllet. Verden er et forbigstret rod i forvejen, og

der behøver ikke dukke flere fælder op, som man kan sidde og hyle i. Den her begynder allerede at gøre forbandet ondt, og nu gælder det om at slå bak i en fart.

Men først og fremmest må han gøre sig fri af den forhippede burre, der nu igen hager sig fast med en rund og alt for blød arm. Han tager et tag i armen for at flytte den væk fra maven, hvor den stædigt krør sig i sin runding. Men med den lille bløde stilk i sin hånd føler han pludselig en forvildet glæde risle gennem sjælen. Og den vil han ikke vide af. Fandeme nej! Han sidder her i en grøftkant mellem blomster og sommerfugle og med en unge, som han har slæbt med sig, ja, her sidder han og føler sig glad, skønt han ved, at der absolut ikke er nogen grund til det. Det er svindel og bedrag. Rent ud sagt. Og han gider ikke være i den glæde, fortæller han torsken indeni. Nej, så let skal de ikke få skovlen under ham, og han vender fjæset en halv omgang og glør for første gang direkte ind i ansigtet på det lille væsen.

“For fanden da osse,” mumler han, for nu kuldsejler verden for øjnene af ham. Det viser sig oven i købet at være et tøsebarn. Hvad i helvedet stiller en mand op med sådan en?

Hvad skal hun gøre? Hans øjne piller uvenligt ved hende, synes hun, og hun ved ikke, om han rigtig har lyttet. Det er først nu, han gider glo ordentligt på hende. Nu, hvor de har gået så længe sammen. Da han før traskede helt alene hen ad gaden, og hun stod i haven og så ham nærme sig, da lignede han grangiveligt en rar, gammel bedstefar, der kun savnede en ting. Hende nemlig. Eller nej, selvfølgelig ikke lige hende, for hun har ingen bedstefar, så det kan hun ikke være. Hans altså. Men hun ønskede bare så meget, at han skulle forvandle sig, mens han hele tiden trissede nærmere, og da han var lige ud for hende, så var det sket: han var blevet til en rigtig, lyslevende bedstefar med rare øjne og langt skæg. Og det var så let at lukke lågen op og gå hen til ham og stikke sin hånd ind under hans ene arm og holde fast i frak-

keærmet og følge med ham. Og længe gik hun og snakkede med ham, inden hun opdagede, at han ikke lyttede. Men han har da svaret alligevel, minder hun sig selv om, og så har han vel hørt lidt af det. Og nu ser han altså på hende og med øjne, der stikker, som om de vil prikke hende væk. Vil de det?

“Vil de det?” siger hun højt.

“Hvad?”

“Vil de have mig væk?” Nu hvisker hun og håber, at han ikke hører det.

Men det gør han, for han ryster på hovedet.

“De og de ...” siger han så, “hvem fanden snakker du om?”

“Dig,” siger hun, og han bliver ved med at se på hende, og pludselig løber hans øjne fulde af vand.

“Græder du?” spørger hun.

“Nå nej, det er bare de gamle glugger, de holder ikke mere vand,” siger han og ser væk, men hun tror alligevel, at han græder. Så er han altså osse ked af det.

”Det er jeg osse,” siger hun for at trøste ham, og fordi det passer, og han ser forbavset på hende og mumler forvirret hen for sig. Og så må hun til at forklare ham det, så han fatter en brik. Og hun fortæller ham, at det er strengt nok at få at vide, at man er en gave, som en dame har givet væk, fordi hun selv ikke gad eje den. Og så endda har givet den til nogen, som ikke har fortjent den det mindste. Som ikke hverken havde fødselsdag eller holdt juleaften med juletræ og slik. Og som ikke gav en rød øre for hende. For hun var jo gratis.

“Så du kan nok forstå,” slutter hun sammenbidt, “at der gider jeg sørme da ikke være et sekund længere.”

“Jamen, hvad vil du så?” spørger han, og hun kan godt høre på stemmen, at han er helt forskrækket. Men det behøver han ikke at være, for hun vil være hos ham. Så hvis han er bare lidt mere glad for hende end dem, der bor hjemme i huset, og som hun kalder far og mor, selv om de ikke er det, men kun engang så brændende ønskede at blive det, så vil hun ikke forlange

mere. Ikke engang, at han har råd til is. Men hvis han får råd, så vil hun selvfølgelig ikke sige "nej tak". For hun kan godt lide is, og han har ingen principper lissom far, vel?

Han ryster på hovedet, og hun fortsætter med at fortælle ham, at far næsten aldrig er hjemme, så pyt med alle hans principper, han kunne alligevel aldrig købe is til hende, når han mest var i Amerika og London og alle de andre store byer.

Og mor ligger for det meste i sengen og græder, og det er vel ikke så svært, når nu far aldrig er hjemme, selv om hun engang ligefrem har elsket ham og været hans eneste ene. For det har hun nemlig. Men han har fundet sig en anden dame, som sluger ham med hud og hår. Og så må mor nøjes med resterne, det har hun selv fortalt hende. "For det synes jeg, du er stor nok til at vide, lille Charlotte," sagde hun, da hun havde fortalt hende det.

"Ja, for jeg hedder Charlotte, og hvad hedder du?"

Og da han siger Charles, kommer de begge to til at grine, så grøftekanten er ved at revne.

"Hvor bor dine børn?" spørger hun lidt efter, for han sagde jo lige før, at han havde nogen, og måske kan de besøge dem sammen. Måske er hans børn meget venlige og vil lege og gider godt være sammen med hende osse. Ikke kun med ham. Selv om han er deres far, eller nej, hun ser undersøgende på ham, nej, han er nok snarere deres bedstefar. Ja, hvis han har børn, så har de sikkert osse børn, og så er det dem, hun skal lege med. Mon ikke han vil gå med hende hen til dem? Bare på besøg. I første omgang. Så kan de altid se, om de kan blive der. Hun vil godt, hvis han vil.

Men han svarer slet ikke. Han sidder og strækker hals og kigger langt ud over markerne, akkurat som om han sad og spejdede efter sine børn og godt lige vil have et glimt af dem, før han svarer hende.

Så ser hun, at han lukker øjnene og falder sammen, og så har han nok ikke engang hørt hendes spørgsmål. Han er ikke ret

god til at høre efter. Det er Charlotte selv. Derfor skal hun osse snart i skole. Hun er jo skolemoden, sådan som hun suger til sig, det barn, siger mor, hun har en god forstand. Det har hun nemlig, selv om far ikke tror det. Men pyt med ham.

Charles er ikke skolemoden. Det er tydeligt. Og hun rusker ham i armen og spørger ham igen om børnene. For hun glemmer ikke et spørgsmål, som hun en gang har stillet. Han svarer stadig ikke, ligner nærmest en, der har glemt, at han har børn.

“Sagde du det ikke lige før? At du havde nogen.”

Han åbner heldigvis øjnene nu og ser på hende, men han svarer stadigvæk ikke med et eneste ord. Det er, som om han slet ikke forstår spørgsmålet, og hun har endda ikke spurgt om noget svært. Har hun?

“Er det meget svært at svare på?” spørger hun for en sikkerheds skyld og ser, at han nikker.

“Hvorfor?” vil hun vide, og han begynder at ævle en lang smøre om, at han ikke rigtig ved, hvor de bor, eller hvor mange de er, og forresten er der måske ikke nogen, når det kommer til stykket. Hvem ved? Engang var der en mulighed, det var der ja, men det er længe siden, og det gælder måske ikke. Ikke nu mere, retter han og ryster på det gamle hoved.

“Ikke nu mere?” vrænger hun, for nu er han da dum at høre på. “Hvad mener du med engang ... og ikke nu mere? Har du måske givet dem væk, er det det? Er du en skide donor?”

Hun siger navnet med al den afsky, hun kan have i munden. Sådan får han det spyttet lige i fjæset. I et langt hvæs. For hvis han er af den slags, der smider deres børn væk, som om de var gamle, lasede dukker, der ikke mere var værd at samle på, så kan han altså hoppe og rende.

Men han skynder sig at tørre sit ansigt, mens han bedyrer, at han sandelig aldrig har smidt noget væk, og da slet ikke et barn.

“Der er bare det,” stammer han, “at jeg ikke selv var der, da de kom til verden. Og så kan jeg jo ikke vide, om de overhovedet kom.”

“Nu vrøvler du,” fastslår hun iskoldt. Han må finde på noget bedre.

De sidder i hver sin verden nu, og hun har sluppet hans arm og skubbet sig væk fra ham. Han krymper sig, som om det gør ondt, men det har han rigtig godt af. Han har børn, det har han selv sagt. Men han aner ikke, hvor de er. Hvad er han for en far?

“Charlotte,” hvisker han, men hun siger ikke ja. For det vil hun ikke. Ikke før han kommer med en forklaring, der er rigtig god.

“Jeg hedder Charles,” hvisker han ynkeligt til sine slappe ben, der hænger halvt nede i grøften, men hun svarer stadig ikke. I små sæt skubber han sig hen til hende og griber fat i hendes arm og holder om den, mens han siger, at det ikke er hans skyld. Sådan har livet været. Ondt fra ende til anden.

“Sikke noget sludder!” siger hun med sin spidse stemme. “Livet og livet ... men hvordan har du selv været?”

Det er det, hun vil vide.

Pludselig ser han meget underligt på hende, og så siger han helt langsomt og tydeligt, at det da forresten godt kan være, at Charlotte er hans barn. Det er slet ikke umuligt, for måske er hans børn virkelig givet væk uden hans vidende. Og så er Charlotte måske et af de mange, som kvinderne har født ham uden at fortælle ham en døjt om det, og så har en af dem foræret hende til damen i det store hus, hvor hun bor nu.

Charlotte bliver helt underlig, da han siger det. Kan hun være hans barn?

“Har du nogen så små som mig?” hvisker hun og ser lige ind i hans skæggede ansigt.

“Hvor gammel er du?”

“Seks og et halvt.”

“Ja, det skal nok passe. Jo, jeg havde en dejlig kæreste for syv år siden. Det var, mens kvindfolkene endnu faldt på stribe for en ... Men jeg rejste nok videre, inden du blev født,” tilføjer han tænksomt.

“Så tror jeg ikke, jeg kan lide dig.”

“Nå ... nej, det er klart.” Han sidder lidt og spjætter ynkeligt med de gamle ben.

“Du har ret, Charlotte, det var stygt gjort,” indrømmer han pludselig og vender sig mod hende, og hun ser ham skifte ansigt og tage et fornøjet udtryk på. Underligt. Men hun kan mærke, at hun osse selv bliver lidt gladere bare ved at glo ham ind i øjnene. Og nu ser han på hende med sit allerførste smil. Hele hans ansigt rynker til, og pludselig ved hun, at han ikke mere er en sær og ensom gammel mand. Han er hendes far. Vel er han det.

Hun rejser sig op og siger, at nu må de videre, de kan ikke sidde og dingle på den her grøftekant hele livet.

Hvad skal de så? vil han vide.

“Synes du ikke, at vi skal se at finde din kone?”

“Min kone?” måber han og mister smilet.

“Ja, min mor,” siger hun, selv om hun lige har fået at vide, at hendes mor er en ond donor.

“Jo, vist.” Han nikker og griber ivrigt fat i hendes ene hånd, og med stort besvær tumler han på benene.

Landevejen ligger øde hen i den sene eftermiddagsol. Langt borte skimtes to prikker. Den ene lidt større end den anden.

Langsomt forsvinder de ud af billedet.

Yoghurt

Det står på bordet. Lige foran hende. Og det lyser hvidt. Ja, for det skal være naturel, har hun sagt til mor. Der svømmer alt for meget underligt rundt i det andet. Man kan ikke se, hvad det er, selv om man forsøger at fiske det op og studere det nok så grundigt. Og deklARATIONERNE kan man ikke regne med. De er lumske, hun kender dem, kan dem næsten udenad. De ligger som remser inde i hovedet ligesom så meget andet. Opskrifter, ernæringstavler, kalorietabeller ... you name it! Men de kan være helt rolige for hende. Hun ved det allsammen. Er velorienteret for pokker.

Hun ser på glasset. Det er O.K. Hvidt. Det er også den bedste farve. Som fred og hvile. Hun læner sig lidt frem, støtter albuerne på bordet og lader hovedet synke og falde til ro i hænderne. Det er blevet så tungt, synes hun. En alt for stor byrde på en alt for tynd hals. Nej, det er noget sludder. Det er hovedet, der er vokset.

Flæskhoved, grisehoved, uf, hvor ulækkert.

Hun fryser. Hænderne varmer ikke ansigtet. De er kolde som is.

“Værsågod, min egen skat!” sagde mor, da hun for lidt siden øste op i det lille juiceglas. “Og så lover du mig at spise hele din yoghurt denne gang, ikke sandt? Jeg går lidt undenfor imens.”

Julie nikkede. Vil helst være helt alene, når hun skal til *det*. Det ved mor heldigvis, og det respekterer hun.

Hun kaster et hastigt blik på glasset, som om øjnene vil sluge det i ét blink. Borte. Åh, men det bliver stående, og hun trækker vejret i små stød, mens hun fortæller sig selv, at det ikke kan være så farligt. Det er jo næsten ingenting, kun nogle få afmålte skefulde. Dråber nærmest. Hendes hånd famler skeen til sig. Hvorfor er den så stor? Hun knuger den, indtil det begynder at gøre ondt. Åh, hun er da også blevet så ømskindet.

Nu skal hun bare fylde skeen med den hvide, slibrige substans og føre den til munden. Det kan hun da sagtens. Og så ind. Hurtigt. Og synke. En eneste synkebevægelse, og maden vil glide ned gennem svælget og halsen og ende i mavesækken. Så vil den ligge der og skvulpe, det ved hun, hun kan allerede mærke den og se hele sceneriet for sig. Og hun ved også, hvor grådigt kroppen vil suge næringen til sig. Hun ved, hvordan den vil fylde sig med kalorier og sende fedtbomber ud i alle kroppens dele. Hun ved det. Og hvis hun ikke passer på og gør sig umage, vil *det* tage over, og hun vil igen miste kontrollen over sin egen krop, og den vil spiles ud og forvandles til en blævrende fedtklat.

Det vender sig i hende, kvalmen kommer snigende, og den vokser, og hun er lige ved at brække sig ud over den hvide dug, endnu inden hun har spist det mindste. Det er alene tanken om maden og al dens væsen, der fylder hende med væmmelse nu.

Sådan er det hver gang. Det ser ud af så lidt. Men det er alligevel alt for meget. Lige nu kaster det sig over hende med trusler om silende slimklatter og fedtklumpers afsondring, der vil gøre det af med hendes smukke, rene og slanke krop.

Hun ved med ubærlig sikkerhed, at forvandlingens kraft ligger skjult i den uskyldigt udseende føde, som de utrætteligt stiller frem til hende. Som fælder, de håber, at hun vil gå i. Men hun skal nok vare sig, hun ved, hvad hun ved. Og hun puffer forsigtigt til glasset og bliver ved, indtil det sejler uden for hendes synsfelt.

Så ånder hun lettet op og betragter roligt den rene dug, der breder sig fredeligt foran hende. Hun har sejret endnu en gang og kan igen trække vejret. Nu er der ingen fare på færde, siger hun halvhøjt til sig selv og mærker kvalmen opløse sig og lidt efter lidt sive ud af kroppen, som igen føles tom og ren.

Nu skal hun blot forholde sig i ro, sidde helt stille og for alt i verden ikke dreje hovedet. Hun siger ordene højt. Ikke dreje

... men hovedet hører ikke efter, det er uregerligt og følger sine egne love, og det drejer sig langsomt og imod hendes vilje, og øjnene skæver nervøst til glasset, som om det kunne finde på helt af sig selv at komme bragende lige imod hende og bede om en forklaring.

Hun sidder lidt og hænger med det i øjnene.

Det lyser hvidt. Men den hvide farve har spyttet alle løfter om fred og hvile fra sig nu, og det skingrer som et skrig, kun hun kan opfatte, og det skinner som en kalket væg, der vil opluge hende, som et liglagen, der vil svøbe sig om hende. Som den kolde sne, der vil fryse hende til sig. Som en lilje, der hænger og visner i sit glas.

Ord og billeder vælter ind over hende.

Hun skubber stolen tilbage, så rejser hun sig og går ind til sig selv.

Værelset er lyst og stort. Sengen er blød og varm. Der mangler ingenting. Alt det gode og rare er der. Og inden for rækkevidde. Lys, varme og en seng. På sengen, lænet mod væggen, står hendes dyr, nydeligt opmarcheret på rad og række og i farver, der matcher. De er bløde som sengen. Hun lægger sig, synker ned i dynen og lukker øjnene. Så rækker hun en arm ud og trækker en lille, hvid kanin til sig. Med dens silkebløde pels mod kinden lader hun sig suge ind i søvnens strømhvirvel.

Hun er 18 år og mangler ingenting.

De har givet hende alt. Ikke sådan, at de gav hende alt, hvad hun pegede på, men det var heller ikke nødvendigt, for Julie pegede aldrig på noget bestemt. Hun tog blot imod. Og smilede til dem, tilfreds fra den første begyndelse og til ... ja, til hvornår? Det er umuligt at sætte en bestemt dato på. Man kan ikke sige, at fra en bestemt dag var alt anderledes. Det onde kom uden at gøre anskrig, og selv langt tid efter, at det havde indledt sit snigløb mod deres barn, kunne man roligt sige, at hun var et usædvanlig nemt og yndigt lille væsen.

Da hun begyndte i skolen, var det jo en hel ny verden, der oprullede sig for hende, og for dem også for så vidt, for de fulgte jo med. I begyndelsen rent fysisk. Senere fulgte de hende i tankerne.

De var unægtelig lidt ænstelige for, hvordan det skulle gå, for deres lille pige var jo vant til ro og venlighed omkring sig. Og børn kan være ufølsomme, ja undertiden direkte ondskabsfulde. Det ved man jo. I en skolegård sker der mange ting, som ikke burde ske. I en skolegård kan forældrene ikke beskytte deres lille øjsten mod verdens ondskab, og det var slemt at måtte aflevere hende til nåde og unåde.

Det gjorde ondt, men smerten blev kort, for det gik hurtigt op for dem, at pigen hver dag gik glad til skole og hver dag vendte glad hjem. Der var ingen, der drømte om at krumme et hår på hendes hoved, og deres ængstelse viste sig at være ubegrundet. De andre børn syntes, at Julie var sød og fin og ville gerne lege med hende. Og lærerne sagde allerede fra den første begyndelse, at det tegnede smukt.

Deres barn lignede på alle måder en succes. Nej, hun ikke blot lignede. Hun *var*.

Hun er så flink og lærenem, sagde lærerne. Hende ville de bestemt ikke få problemer med.

Hende fik de da heller ikke problemer med.

“Du er vores største glæde.”

Det sagde forældrene tit nok til hende. Det var da ikke, fordi de skjulte deres følelser for hende, tværtimod, de ødslede gavmildt med deres kærlighed, lod den strømme frit over deres barn. For hun var et skinbarligt mirakel, kommet til dem, som hun var, på et tidspunkt, hvor de for længst havde opgivet drømmen om at få deres egen, lille baby.

Ja, og hun dansede sorgløst ind i deres liv og var en lille fe med gule krøller og blå øjne og yndige kjoler, og hun blev fra første begyndelse deres et og alt. Hun havde bragt dem en ganske uventet og ufortjent lykke. Et eventyr, det var, hvad hun

i virkeligheden var, og naturligvis var hun bestemt til at leve lykkeligt til sine dages ende.

Sådan så det ud.

Er det da deres skyld, at hun ikke vil være her mere? Kan de gøre for, at hun er på vej væk fra dem? At hun har valgt dem fra, og ikke bare dem, men selve livet? Hvorfor vil deres lille pige ikke være her?

“Vi kan ikke leve uden hende!” sådan råber de til himlen.

Men hun lukker sig inde i et mørke, de ikke har adgang til. Med al den kraft, der endnu er i hende, forpupper hun sig for øjnene af dem, utrætteligt spinder hun sig længere og længere ind i et stadigt tykkere hylster. Og indenfor er der kun plads til en. Hende.

“Kære venner, der er virkelig ingen grund til panik. Herregud, det er jo altsammen kun en overgang.” Sådan sagde doktor Hansen og slog det hen, da de første gang konsulterede ham og bekymret fortalte ham, hvordan barnet var begyndt at te sig besynderligt. Ikke, at hun ligefrem virkede deprimeret, hun lo stadigvæk og var vel også glad nok. Men ... Hun var blevet om muligt endnu mere pertentlig med sig selv. Med sine bevægelser, med sit tøj og sine andre ting. Hun havde altid været ordentlig og flink til det meste, men nu var det, som om hun ville overspille det hele. Hun ville synge bedre end før, men hun sang jo i forvejen så dejligt, hun ville partout svømme længere end de andre, men hun havde jo allerede vundet flere førstepræmier i svømning, hun ville løbe hurtigere end nogen anden, men hun var jo allerede nr. 1.

Sådan var det hele vejen. Og nu var hun så træt og så udkørt. Hun spiste heller ingenting.

“Det er ganske naturligt,” sagde lægen, “sådan er mange piger i puberteten. De skal finde sig selv.”

En dag gik det op for hende, at hun var grim. Der var allerede spiret små fede brystklatter frem på hende, og hendes lår blæv-

rede, når hun løb. Brysterne hoppede, og lårene og maveskinnet slaskede. Føj for en hæslighed. Og på hende. Der ellers var så fin. Det kunne hun ikke være bekendt. Det viste med al tydelighed, at der var kræfter uden for hende selv, der var i færd med at tage over. Der var nogen, der arbejdede i det skjulte, og som ville forvandle hende fra fe til vamp. Hun havde ikke været opmærksom nok og grebet ind i tide, og nu var det ved at overmande hende. Det var ikke til at komme udenom. Hun havde vist sig svag. Svag, svag, svag. Og nu kom straffen. Hun var ganske enkelt i færd at miste kontrollen over noget så intimt som sin egen krop. Pludselig var den begyndt at leve sit eget ustyrlige liv. Og det var sket, uden at hun rigtig havde nået at opdage det.

Men nu havde hun ganske uventet og med et slag fået et forunderligt klarsyn. Og hun kunne se og gennemskue.

Det, hun så, gav hende kvalme, og hun kastede op, men det var kun godt, for så slap hun for de kalorier, der ellers ville gå i gang med deres nedbrydende arbejde og langsomt og snigende forvandle hendes smukke, slanke pigekrop til et laskefedt og ubærligt korpus. De buler der skulle væk, og de rundinger, der tegnede sig på arme og ben, skulle hun bekæmpe.

Hun ville ikke lade det vinde over sig. Det var vel hende, der bestemte, og skulle det komme til kamp, så skulle hun vide at stå imod. Mere svag var hun da heller ikke. Hun begyndte at studere de andre piger. Mest dem, der var et par år ældre. Der var ærlig talt mange grimme imellem. Sikke nogen sjuskedorter, der ikke brød sig det mindste om deres egen krop, men blindt lod den hylle sig i fedt og forsvinde i flæskedeller. Havde de ikke øjne i hovedet? Hun havde. Og hun havde langsomt og støt tilkæmpet sig kontrollen.

Og hun vil blive ved, indtil den er fuldkommen. Det lover hun sig selv, inden hun ruller sig ind i sengetæppet og forsvinder i drømmeløst mørke.

Hænderne.

Han presser hovedet ned i puden og ligger musestille. Venter. Nu er hånden der, i begyndelsen kun et let strejf, så lægger den sig fast på hans nøgne skulder. Varm og kølig på samme tid. Uro og tryghed på én gang. Han holder vejret og suger følelsen til sig. Hånden vågner. Et forsigtigt kærtegn hen over hals og skulder. En glidende bevægelse. Et let tryk. Han sukker. Nu vandrer den tøvende ned over hans ryg, mens den hele vejen tegner kryptiske figurer langs rygsøjlen. Legesyg? Er det det, den er? Han ler befriet ned i puden. Så tier han med ét. Det er ingen gætteleg. Han bliver igen stille og stivner en smule, for det er nu, det sker. Det, der får hans krop til at spændes, selv om han prøver at slappe af. Han mærker hånden famle ved bukseelastikken, ligesom legende trækker den ud i det og slipper det igen. Et let svirp mod den nøgne hud, og skal han nu igen le? Er det her også en leg? Men så er der pludselig to hænder, og de glider ind under stoffet og begynder at kæle ganske blidt. Frem og tilbage smyger de sig, frem og tilbage, som var de besjælede af en stille sang, hvis rytmer de vil lære ham. Han får åndenød og gisper, mens hænderne flig for flig tænder hans hud. De bliver ved, indtil han ligger under dem som en brændende fakkell. Nu dykker den ene iltomt ind under ham, og støttet på albuer og knæ løfter han kroppen. Kun en anelse, mærker stadig lagnet mod lårene ...

”Poul! Poul!! Hører du?” Stemmen er fjern og en smule skinger.

Ja. Han hører det.

”Bliv ved!” stønner han ned i det hvide pudevår, og den legende hånd og hans lem vokser sammen i en hed omfavnelser, der sender ham halvvejs ind i himlen.

“Nu er det sidste gang, jeg kalder. Hvis du ikke rejser dig øjeblikkelig, kommer du for sent i skole. Hvor tit skal jeg sige det.”

Det er ikke et spørgsmål, og om et sekund vil hun stå i værelset og snakke løs, og han behøver ikke svare. Hun vil stå der og se undersøgende på ham, og er han syg? Og det nytter ikke, at han prøver at forklare hende, at her har hun aldeles ikke noget at gøre. Det er *hans* værelse, og hvis det skal blive ved på den måde, så flytter han. Hun ville overhovedet ikke høre det, eller bare ryste på hovedet og sige: ”Ja, det er godt med dig, og hvor vil du så flytte hen? Og se nu at komme i tøjlet.”

Ja, hvor ville han flytte hen?

Han kaster et hastigt blik på sengen. Pokkers osse. Når lige at verfe dynen hen over pletten og glatte den en anelse, inden hun allerede står i kammeret og plævrer løs. Jamen kæreste, han behøver virkelig ikke selv at rede sin seng, det kan hun da gøre, når han er gået. Og kan han da ikke i det mindste sige godmorgen til hende?

Han mumler et eller andet og får sig kringlet omkring hende og ud på badeværelset, hvor han hastigt åbner for bruseren, der kvæler de sidste moderlyde, hvoraf han dog når at opfatte: ”Du skal skynde dig. Ikke noget med at stå og drømme under bruseren ... og husk ...”

”Man burde have varreferie, hva’ Poul?” kommer det fra snøvlet bagved, da han dumper ned på sin plads og sidder og puster ud. Han føler sig halvvejs opløst, for han har løbet hele vejen, og sveden hagler ned over ansigtet og løber ind i munden og smager ad helvede til, og sikke en idiot man er, for dansklæreren er endnu ikke kommet, og selv om hun var, så ville hun næppe give det mindste pip fra sig, blot fordi man hamrede et par minutter for sent ind ad døren. Det gør han jo næsten hver dag, eller osse er det en af de andre bøvser, der kommer stæsende langt inde i timen med et fjollet grin og en ditto undskyldning på læberne. Eller som skramler på plads uden et ord. Hun er ligeglåd. Ville ikke engang lægge mærke til det, hvis man for en gang skyld tog sig sammen og pjækkede totalt.

Han drejer kroppen en halv omgang og glør på klovnens, der stadig sidder og puster ham i nakken med sit "hva' Poul?"

"Hvad hvad?"

"Ku' det ikke være hammerfedt med en uges ferie lige nu, hvad?"

Han har ikke den fjerneste lyst til at indlede en smalltalk med den fatsvage idiot bagved og vender sig om og sidder lidt og forsøger at komme til hægterne.

Ved siden af sig fornemmer han Bente, men han har endnu ikke set på hende eller affyret sit sædvanlige "hej Bente!"

Mens de fleste andre, ham selv inklusiv, skramler og tosser rundt i en evighed, inden de får sig møvet på plads, så kommer hun altid stille glidende og sætter sig så varsomt, som var stolen et alt for spinkelt skød, som hun netop fik tilbudt og kun tøvende vover at acceptere. Hun sidder altid så pænt. Med samlede ben og rank i ryggen. Hendes bevægelser er minimale, og hun laver bestemt ingen støj, ikke engang, når hun fisker sine ting frem fra tasken og arrangerer dem foran sig. Sirligt. Heftet til højre for bogen. Blyanten og viskelæderet side om side oven over. Så er hun parat og folder sine hænder og venter ubevægelig.

Poul sidder selv stille. Bentes tavse væsen smitter, det har han lagt mærke til. Faktisk besluttede han at score hende af præcis den grund. Stilheden og forsagtheden, den var til at hamle op med, tænkte han. Nu må han dog indrømme, at han har taget grundigt fejl. Bente ligner ganske vist en fejlfri porcelænsdukke, stivnet i sin glatte skønhed, men inden under den blanke overflade bruser blodet. Og hun kan forvandle sig, kan hun, og springe op som en trold af en æske. Det skal han love for, og det gik for alvor op for ham i lørdags.

Nu læner hun sig over mod ham og hvisker, selv det jo ikke er nogen hemmelighed, at de to er kærester.

"Hvor blev du af?"

"Hvornår?" spørger han dumt og gider ikke snakke om i lørdags.

”I lørdags,” siger hun selvfølgelig og prøver at fange hans blik. Men han vender ansigtet bort og mumler nogle lyde, der ingenting betyder.

”Det forstod jeg ikke. Se på mig Poul og svar ordentligt!”

Han ser på hende, men siger ingenting.

”Vi havde en aftale, havde vi ikke?”

Han nikker. Det havde de vel. De skulle sove hos hende. Men han skulle ikke sove hos hende. Kan hun da for fanden ikke snart begribe, at han ikke skal sove hos hende? Eller hende hos ham? Eller sammen overhovedet? Siver det ikke snart ind, at det gider han ganske enkelt ikke? Nej, det gør det selvfølgelig ikke. Og han ser ned på hendes smalle, lyse pighænder, der folder sig som til bøn og englesang. De kan forvandle sig til brændende kløer, ved han, og mærker et let ubehag vokse frem.

Døren går op. Heldigvis. Og Lise svæver ind med sine bøger i favnen og en smart bemærkning på læberne. De glor alle sammen på hende, for hun er brølende flot, og der er ikke mange af drengene, der ikke har hende som fast inventar i deres mest udsøgte drømme. Men selv om hun med det samme kører løs med sit one-man-show, og hendes smukke stemme risler dem velbehageligt ind i ørerne, så bliver Bente ved med hårdnakket at læne sig ind over ham og stirre på ham i et forsøg på at fange hans blik.

Hun er totalt døv og blind for alt andet.

”Lise er kommet, for fanden,” hvisker han og forsøger forgæves at skubbe hende over på hendes egen halvdel.

”Jeg er ligeglad. Du skal svare mig. Ellers råber jeg ud i hele klassen, at du er en pissekold skid, og at jeg hader dig.”

”O.K. Jeg er en pissekold skid, og du hader mig. Sig det bare højt, eller skal jeg selv sige det?”

”Men jeg elsker dig jo,” ånder hun i hans øre og lyder såret, som om det ikke er hende, der har så forbandet travlt med at såre ham. Hvad bilder hun sig i grunden ind?

”Poul! Følger du med?”

Lises behagelige stemme svæver over hans hoved, som han løfter og nikker med, mens han sender hende et beroligende smil. Ja, naturligvis følger han med. Hun kan jo selv se. Foran ham ligger Ribbjergs "Den kroniske Uskyld" slået op på side 5. Ikke? Han skubber let til bogen og smiler til hende.

Hun lægger sin hånd på hans skulder og læner sig ind over ham, mens hun forklarer ham, at HF studerende er selvstændige, voksne mennesker, og hun skal ikke være hans barnepige, men han skal dog vide, at han får alvorlige problemer i anden HF, hvis han ikke følger med i første. Nu må han tage sig sammen.

Så vender hun sig og dasker videre langs rækken af elever. Langsomt, ja, næsten dovent bevæger hun sin smukke krop, der altid er klædt i smart tøj, der sidder så stramt, at det afslører alle kroppens former indtil mindste detalje. Sådan duver hun fra bord til bord, mens hun taler hen over deres hoveder og vist ikke er så rasende interesseret i at høre, hvad de i grunden mener om teksten. Hvis budskab hun skærer ud i pap og serverer for dem, bid for bid.

Det drejer sig først og fremmest om teknik, siger hun. Analyseteknik, og hvis de kan tilegne sig de rigtige værktøjer, så kan de åbne en hvilken som helst tekst. Og så skal de nok bestå eksamen i dansk. Det garanterer hun dem. Således snakkende sejler hun videre, tilsyneladende ganske uberørt at drengenes temmelig utilslørede blikke. Og det skulle ikke undre Poul, om hun har hørt idioten bagved, da han for lidt siden hvæsedede ham i nakken: "Hold da kæft for en lækker røv, waaauu ... hvad mener du, Poul?"

Havde han kunnet sparke bagud, så havde han gjort det.

Men også Pouls øjne følger automatisk lærerens vandring. Vel er hun flot skåret ud. Men alligevel er Bente meget kønnere og rarere at se på, og hun udstiller ikke sin skønhed så skamløst, tænker han og ved godt, at han er til grin med sådan nogle tanker.

Engang, da de stod en hel flok sammen og snakkede indgående om kvinder og deres yndigheder, var der en af kammeraterne, der sagde, at ham der Poul, han havde sgu' da en tankegang, der var mindst 100 gange så forstokket som en oldnordisk muslimsk bedstefars.

Han mærker i det samme Bentes fod under bordet og skubber den væk med sin egen, men nu tager hun hans hånd og åbner den. Hun lægger en stump papir i håndfladen og lukker hans fingre om den.

Han lader hende opføre sig lige så åndssvagt, hun vil, og skubber ikke hendes hånd væk, da den bliver liggende på hans. Hvor er den lille og varm. En barnehånd, tænker han og får lyst til at stryge hen over den. Og kysse den måske. Nej.

Da hun endelig tager hånden til sig, åbner han sin og lader den lille seddel dumpe ned på bordet foran sig. Så kigger han op på tavlen, hvor Lise netop er i færd med at skrive en liste stikord til en foreløbig personkarakteristik.

"Læs!" hvisker Bente, og han kan godt høre, at der gråd i den stemme. Men det er for pokker ikke hans skyld.

"Men så hold dog op med at være så barnlig!" hvæser han tilbage, men folder alligevel sedlen ud og læser det, som han nok tænkte, der stod.

Han ser ikke på hende, men river langsomt lappen itu og lader stumperne dale ned på bordet, og inden hun når at reagere, puster han dem ud over kanten. De svæver som hvide sommerfugle ned på gangen og lægger sig til hvile der.

Lise er omsider blevet færdig med at grifle sine stikord op på tavlen og vender sig og står en tid og ser tomt ud over klassen, mens de noterer hendes visdomsord i deres hefter.

Så siger hun, at det er deres opgave til næste gang ud fra det materiale, som hun nu har givet dem, at formulere en samlet karakteristik af hovedpersonerne. Men i dag synes hun, at de skal gøre noget helt andet.

Hun klapper pludselig og ganske umotiveret i, men hvis hun tror, at denne uventede tavshed vil skabe en stemning af forventning i klassen, så tager hun grundigt fejl. Ingen lægger synderlig mærke til den. Rundt om ved bordene pibler blot en hyggelig småsnakken frem, som er det her en fest, hvor den alt for lange talerrække omsider er blevet brudt, og man endelig kan ånde lettet op og begynde at have det lidt rart.

Hun sukker opgivende og siger, at det her ved Gud ikke er nogen snakkeklub, og hvis de endelig vil ytre sig, så skal det være højt og efter markering. Så tilføjer hun, at hun ærlig talt godt kunne tænke sig at høre andre stemmer end sin egen. Og da de jo ikke ligefrem udmærker sig ved at markere i dag, og da hun helt generelt må indrømme, at hun savner kvalificeret respons fra dem, så vil hun foreslå, at de bruger resten af timen til at læse højt. Ja, hun sagde læse højt, gentager hun. Det kan de vel finde ud af. De kan frit vælge en bid af teksten og så læse efter tur. Men de skal argumentere for valget. Hvad synes de om den ide?

De synes som sædvanlig ingenting, og et par stykker fortsætter uanfægtet deres interne samtale. Andre nikker artigt. Et par begynder sågar at grave i teksten som for at finde egnede stykker til oplæsningen.

Lise ser hen på Poul og Bente.

”Jeg foreslår, at du lægger ud, Bente. Du har haft så travlt med at forstyrre Poul hele timen, så mon ikke du trænger til for en tid at forlade din egen lille, private triviroman og bevæge dig over i Rifbjergs udødelige mesterværk.”

Rundt om høres spredt latter, skønt der ikke er noget som helst morsomt i situationen.

Poul skæver til Bente og ser hende dukke sig. Og rødme. Hun er ikke vant til at blive irrettesat.

”Kan du finde et stykke egnet tekst? Et, som siger dig noget?”

Hun ryster på hovedet, men begynder alligevel at bladre febrilsk i teksten.

"Jo," siger hun så. "Jo, vent lige et øjeblik."

Så siger hun højt og med sin normale, rolige stemme: "Ja, det er altså hen mod romanens slutning. Tore kommer sammen med Helle, og nu skal de forloves. Her er Tore sammen med vennen Janus og har lige fortalt ham, at han skal forloves. Janus er mildest talt forbavset. Og det er ham, der taler i det første, jeg læser op. Det er på side 152."

Hun vender sig hurtigt om mod Poul og ser underligt på ham, som om hun ikke kan begribe, at han stadig sidder der. Så læner hun sig ind over bogen og læser.

"Nåh, ja det var måske ikke lige det, jeg havde ventet, men selvfølgelig kan jeg godt se..."

"Se hvad?" spurgte Tore.

"Ja, at det er praktisk," sagde jeg.

"Hvordan praktisk?"

"Så står I ligesom stærkere overfor omverdenen, overfor ..."

"Med hensyn til hvad?" Han blev ved.

"Du ved godt, hvad jeg mener," sagde jeg.

"Så er der ingen der vil have så meget imod, at vi går i seng med hinanden?"

Jeg slog ud med armene.

"Måske ville man se stort på, hvis vi skulle have et barn?" Han rykkede lidt ned i sengen mod mig.

"Man ville bære over med os, fordi vi var ringforlovede?" Det var som et forbør. Jeg sagde ingenting. Han forbørte mere sig selv.

"Jamen for fanden mand, det er jo åndssvagt, når vi overbovedet ikke går i seng med hinanden! Jeg har aldrig været i seng med Helle. Du ved det jo, du har jo vidst det hele tiden."

"Det kan jo være, når I nu får ring på og alt det, at hun så ... at hun så ..."

"Sludder!" Han buggede min sætning af.

....

"I virkeligheden forstår jeg ikke noget som helst" sagde han. "Hun siger, at hun ikke tør. At hun ikke tør for sin mor. Men det passer slet ikke på Helle. Hun tør alting."

"Men tror du så ikke netop, hun vil, når I nu er blevet forlovet?" Spurgte jeg sagtmødt.

"Jeg forstår ingenting" sagde han bare. Han så slap ud.

"Jeg forstår heller ikke noget" sagde jeg.

Nu springer jeg til næste side, hvor Janus prøver at overbevise Tore om, at han ikke behøver gå i seng med Helle.

"Men det er jo da heller ikke nødvendigt," jeg vidste ikke hvordan, jeg skulle få det sagt, "det er da ikke nødvendigt. At I gør det." Jeg prøvede på at lyde indtrængende. Det lød sygt. Jeg var ikke vant til at give ham råd.

"Jeg tror heller ikke, jeg kan," sagde han. Stemmen var dødsens. Jeg rykkede mig på sædet.

"Jeg kan ikke engang forføre hende," sagde han og så på mig, "for jeg tror slet ikke, jeg kan gøre noget ved hende."

De sidste ord læser hun sært hidsigt. Spyttter dem nærmest ud, synes han. Så tier hun. Og vender sig igen mod Poul og ser lige på ham, afventende denne gang, som om hun mener, at det må være op til ham at argumentere for tekstvalget.

Han gør nogle fortvivlede synkebevægelser og rømmer sig og ved ikke, hvor han skal se hen. Det føles, som om nogen engang for længe siden har lagt en løkke om hans hals og nu pludselig strammer til af alle kræfter.

"Nåh nåh, Poul, ser man det ... hvem skulle have troet det om Superman! Ha ha ha," sprutter en eller anden, mens en vifte af fnisen breder sig ud i lokalet.

Lise har åbenbart mistet mælet.

Hun står og krammer om bogen, som om hun frygter, at den skal blive levende og flygte skrigende bort, hvis hun et øjeblik slækker grebet.

Kvælningsfornemmelsen vokser ulideligt, han mumler en række usammenhængende ord og kommer på benene, som i et slingert løb fører ham til døren. Han flår den op og styrter ud og tumler ned ad trappen.

Så står han i gården og hiver efter vejret.

Henne ved cykelskuret synker han sammen på en bænk og holder hænderne for ansigtet. Uden at han kan gøre det mindste for at forhindre det, begynder tårerne at pible ud mellem fingrene.

For fanden, mand! sikke et skvat han er! Sidder han ikke her og vander høns som en lille forskræmt tøseunge!

Herregud, Bente kan for pokker vælge hvilken som helst tekst, hun vil, og hvis hun absolut vil fortælle hele klassen, at han ikke er fem flade ører værd i sengen, så rager det ved Gud ikke ham. Det må være hendes hovedpine, og han kan være noget så flintrende ligeglad. Nemlig. Men så har han taget noget så grusomt fejl af hende. Og så er det hende, der ikke er meget værd.

Tag dig dog sammen, mand!

Et brøkdelt af et sekund tænker han på at stikke af. Bare løbe langt pokker væk og aldrig mere sætte sine ben på den forbandede skole.

Men han bliver siddende på den samme bænk i skolegården, og selv om han overvejer muligheden af en flugt, så ved han inderst inde, at han aldrig vil kunne gøre alvor af det. For skolen er ikke forbandet. Ikke for ham. Og han hader ikke lærerne. Nej, tværtimod, tænker han. Han elsker. *Elsker*. Han hvisker ordet hen for sig med undren, for hvad skal han med det forslidte ord? Men det melder sig af sig selv, og skønt han lige straks vil skyde det bort, så hvisker hans læber det alligevel. *Elsker*.

Og han ser et billede for sit indre øje og skyder det forskrækket bort. For fanden da ikke *ham*, nej, nej, det er jo rent ud noget sludder, raser han arrigt mod sig selv. Alle og enhver ved jo, at det er Bente, han elsker.

“Jeg elsker hende,” siger han højt og ved for første gang, at det er løgn.

Men det er alligevel sådan, det bør være.

“Piger kan man elske, og Bente er en pige.”

Han forklarer idioten indeni, at sådan forholder det sig i al sin lysende logik. Man kan til nød forelske sig i en dansklærer med en flot røv.

Men i en lærer. Nej. Det er uhørt. Umuligt. Lærere er urørlige. De er planeter i fjerne galakser langt udenfor ens rækkevidde. De? Hvorfor bliver han ved at sige *de*? Hvorfor denne kryben udenom? Er han virkelig så fej? Er han sådan en topmålt kryster? En bævende kylling, som ikke vover at se sandheden i øjnene.

Den indre stemme kværner på livet løs nu, og han kan ikke standse den.

Han knytter næverne og bider i knoerne, indtil det gør ondt. Så vågn da op, mand! Kom til live, for pokker! Hvisker han ind i sine tomme hænder.

Og pludselig sker det. En klarhed. I et glimt fatter han sandheden, ser den helt tydeligt og holder den fast. Og han opdager forundret, at den ikke mere skræmmer ham.

Åh ja, han kan godt leve uden Bente og endda uden far og mor, men han kan aldrig leve uden *ham*.

Aldrig uden ham, tænker han sært ophidset og opdager, at han sidder og smiler, som om nogen lige har stukket ham en million.

Han ser op i den blå himmel og lader smilet vokse, som det vil. Langsomt breder glæden sine vinger i ham.

Han lukker øjnene og lader billedet vokse frem. Billedet af ham. Roligt lader han det stå. Det er, som det skal være. Og helt tydeligt, som stod han lige foran ham, ser han det smukke ansigt, han ser de blå øjne, der altid løber fulde af alvor og læberne, der smiler verdens tyndeste smil.

Synet får blodet til at dunke i kroppen.

Hvorfor Poul? Det var det spørgsmål, hun hamrede ind i ham i lørdags. Igen og igen. Hvorfor Poul? Hvorfor?

Ja, hvorfor?

Han bider sig i tungen og lukker øjnene. Nej, det spørgsmål kunne eller ville han ikke besvare. Ikke dengang. Men mens minutterne går bliver han siddende der på bænken i skolegården, og han løber ingensteder. For i næste time skal de have psykologi.

I næste time skal de have *ham*.

Derfor.

Derfor Bente.

I frikvarteret går de alle sammen i en bue uden om ham, som om han var spedalsk og kunne smitte dem med sin dødelige sygdom, hvis de kom ham for nær. Selv Bente holder sig væk, og da han lidt efter lunter ind i klassen og prøver at lade som ingenting, ser han det med det samme. Hun har flyttet sine ting og sidder alene ved et af de sidste borde.

Skulle han gå ned til hende og bede om en forklaring? Nej. Det er jo hende, der hele tiden tigger ham om en forklaring.

Han sætter sig. Og det er rimeligt nok, tænker han pludselig og føler sig igen underlig klar i hovedet. Hun har vel ret til at vide sandheden. Men han har jo for pokker ikke kendt til den før nu, tænker han og føler sig mere rolig end længe. Det strammer ikke mere om halsen. Han kan ånde frit.

Vel har han vidst det hele tiden. Aller inderst inde har sandheden ligget og ulmet og blot nægtet at lade sig tyde. Eller det er nok snarere ham, der ikke har villet vide af den.

Men nu ... Han vil sige det til hende meget snart, lover han sig selv, og hvis hun stadigvæk vil være hans ven, så vil han være meget lykkelig, for hun er så yndig og fin, og han holder så meget af hende.

Men han elsker hende ikke, og det ved hun jo godt, ellers ville hun ikke have skrevet den seddel.

Han elsker hende ikke, for han elsker en anden.

Døren går op, og læreren kommer ind. Og som sædvanlig står han lidt og ser ud over dem, mens de falder til ro og får samling på deres ting. Han lader blikket glide fra række til række, og nu hviler hans øjne direkte på Poul, der ikke, sådan som han plejer, bliver genert og dukker sig og skynder sig at glo ned i pulten.

Nej, for første gang sidder han med rank ryg, mens han holder lærerens blik fast og af al kraft forsøger at indvi ham i sin nye viden.

”Det er dig, jeg elsker,” vil han, at øjnene skal sige, og måske lykkes det, for han ser læreren gøre en kejtet bevægelse med den ene hånd, der åbner og lukker sig foran ham, og pludselig skyller rødmen op i hans ansigt.

Han vender dem brat ryggen og går hen til katederet, hvor han lægger sine bøger fra sig med en hurtig bevægelse.

Da han har sat sig og igen ser ned på Poul, er hans ansigt meget blegt og øjnene alvorlige. Det er, som om de stiller drengen dernede et spørgsmål, og Poul forsøger at besvare det med et smil, som han vil skal lyse den anden imøde.

Langsomt vender farven tilbage i det blege ansigt. Poul ser hans øjne forvandles, og pludselig sker det.

Alle de andre forsvinder i den blå luft, og der bliver helt stille i klassen.

Og der er kun to personer tilbage.

Kun de to.

Drengens blik hviler et øjeblik på lærerens hænder, og et voldsomt sug farer gennem ham, som mærkede han dem kærtegne kroppen.

De hænder ja.

Skygger

Gruset knaser under vore fødder, og i dag hører jeg det, i dag vokser lydene omkring os, mens vi snegler os afsted, gruset og vinden og de få fugle, der stadig synger.

Din hånd ligger i min, og jeg knuger den hårdt et sekund, så slapper jeg grebet og mærker en let sitren mod min håndflade. Du lever. Og din hud føles tør og varm, åh ja, den føles præcis, som den plejer, tænker jeg og bliver glad, fordi det er sådan. Og længe forsøger jeg at holde fast ved denne tanke om uforanderlighed. Ordet evighed sniger sig forsigtigt over mine læber. I al evighed, mumler jeg.

Sammen fortsætter vi ned ad stien. Jeg løfter hovedet og ser lige frem. Dernede, hvor lindealleen smalner til, lyser vores bænk imod os, og jeg trækker utålmodigt i dig, men det er, som om vi aldrig skal nå derned i dag. Du løfter næsten ikke mere fødderne, slæber dem tungt henover jorden, som var det stenklodser. Jeg hører dig stønne og ved det jo nok: din krop er alt for tung nu, du kan næsten ikke bære den.

Jeg lægger min arm om dig og støtter dig.

“Kom nu!” hvisker jeg og knuger atter din hånd. Du vakler nogle skridt og standser så lige med et, og nu hjælper det ikke, at jeg trækker i dig.

“Dig,” hvisker du og læner dig vaklende frem, som om du vil finde mig dernede mellem de små sten. Du stirrer fortabt, og et øjeblik frygter jeg, at du skal lade dig falde forover på stien.

Så virrer du let med hovedet, mens små ryk går gennem din krop.

“Jeg er her.”

Jeg gør stemmen tydelig og prøver at fange dit blik, men du bliver ved med sluge grus med øjnene, mens små, klare

bobler pibler ud mellem dine åbne læber, de brister og siler ned over hagen og falder dråbevis på stenene.

Oh jeg griber med begge hænder om dit ansigt og vender det mod mit og vil, at dine øjne skal slippe stenene og fange mit blik. Men der er ingenting i de øjne, det ser jeg jo, og hvis de fanger noget, er det ikke mig. Kun dybe, sorte huller, der suger tomhed ind, og i det samme ved jeg, at også mine øjne er sorte. Jeg lukker dem, for der er mørke nok omkring dig.

Længe bliver vi stående. Længere end hertil kan vi aldrig nå, tænker jeg. Lige her må vi blive og gro fast, som to forkrøblede træer. Ordet evighed melder sig igen, det borer sig ind i mig og nagler os til gruset.

Hele tiden holder jeg dit hoved vendt mod mig, og langsomt lægger jeg min kind mod din. Huden føles skrøbelig, men den er glat og tør som pergament. Så græder du i det mindste ikke. En let sitren går gennem din krop, som holder du ikke længere berøringen ud.

Jeg retter mig op og lader hånden glide over dine kinder og øjne og pande, og jeg glatter dit sorte hår; indtil jeg ser, at mine kærtegn slukker en angst. Langsomt kommer der liv i dig, og du begynder atter din gang fremad. Skridt for skridt nærmer vi os.

Så er vi ved bænken, og du lader dig tungt falde og synke sammen.

En tid står jeg ret op og betragter dig, inden jeg sætter mig ved siden af dig. Lægger en arm om dig og lukker øjnene. En tid sidder vi sådan, og måske sover vi lidt.

Jeg stikker hånden i lommen og fatter om æsken.

“Snart må du bestemme dig,” siger min far.

Han sidder over for mig og ved siden af min mor, og de ser begge to tværs over bordet og lige ind i mit åbne ansigt. Far hæver endda gafflen og vender den skråt over mod mig. Uvilkårligt dukker jeg mig og ser ned i tallerkenen, som var der

hjælp at finde mellem kartoflerne, der sopper rundt i den brune sovs. En frikadellestump stikker hovedet op.

“Men hvad skal jeg vælge?”

“Det er op til dig,” påstår han.

“Ja, min pige,” supplerer mor, og de nikker synkront.

En tid er der stille ved spisebordet. Min bror hugger i sig, han har fået læreplads og er altid sulten.

Selv stikker jeg til maden og kan godt mærke deres bekymrede blik. For også jeg plejer at have en god appetit. Vi har sunde børn, siger far altid. Det er sandt. Men i dag er jeg ikke sulten, for far har sagt, at det skal være nu. Længere kan det ikke vente.

Man skal vide, hvad man vil her i livet, og man skal finde sig et ståsted. Det giver tryghed og fremtid. Sidste år sagde han omtrent de samme vise ord, men så valgte jeg tiende klasse, og både far og mor syntes, at det var et klogt valg. Så ville jeg blive det år ældre og mere moden.

Jeg føler mig ikke mere moden.

“Men vi vil gerne råde dig,” fortsætter far og ser flygtigt hen på mor, som om han ikke lige behøver hendes accept. Det gør han heller ikke, for hun er altid enig. De to skændes aldrig. De lever i harmoni, og de bestemmer alt i fællesskab, som far siger. Det er så trygt for vi børn, så ved vi altid, hvor vi har dem. Men lige nu ved far ikke, hvor han har mig, og det kan han ikke lide.

“Hvad med gymnasiet?” spørger mor forsigtigt og ser på far. Mærkeligt nok nikker han, ellers kan han jo godt harcelere over “de fine.” Han har en særlig måde at sige *akademiker* på, som om det var en slags hudorm. Men nu nikker han minsandten. Og jeg får en klump i halsen, for jeg kender ingen, der skal gå den vej, og det har jeg afgjort ikke lyst til.

“Du har jo så fine karakterer,” siger mor og stråler, som om det er hendes skyld. Det er det måske også.

“Ja, og vi vil da gerne have en i familien, som har fået huen,” smiler far.

“De får sgu’ da alle sammen huer, lige meget hvad fanden de læser,” mumler min bror med munden fuld af kartofler, og mor irrettesætter ham, og far siger belærende, at *studenterbuen* er noget særligt, og at så vil jeg jo blive familiens første student.

“Studine,” retter han sig selv og vælger at overhøre min brors syrlige kommentarer.

Jeg kan ikke lide at modsige far. Eller mor for den sags skyld. Det hænder selvfølgelig, at jeg forløber mig og siger dem imod, ja, ikke i de store ting, men selv i det små er det ikke behageligt, for de bliver så underlige, ja, for nu at udtrykke det på en slags oldnordisk, så bliver de *bedrøvede*. Hænger med næbbet, som to forkølede høns. Og det holder jeg ikke ud.

Derfor er jeg tavs nu, selv om jeg godt ved, at det er det samme som at samtygge.

“Men spis nu, barn!” siger min mor, og far tilføjer muntert noget om, at uden mad og drikke duer helten ikke og mere i den dur, og jeg mærker lidt forundret, at jeg allerede har accepteret deres valg og protesterer ikke, da far siger, at jeg er så knusende fornuftig, og at det er en fornøjelse at have sådan en datter. Faktisk kan jeg mærke, at jeg bliver ret glad ved de ord, selv om jeg har hørt dem så tit.

Det er rart at føle sig værdsat.

Bænken er våd. Det kunne jeg have sagt mig selv, for det har regnet hele eftermiddagen, og selv nu er luften diset og tæt af fugt. Jeg mærkede det ikke, lige da vi satte os, men efter en stund begynder en frysende kulde at trænge op gennem tøjet og forplante sig til hele kroppen, og jeg tænker på, om du også føler det sådan.

Du sidder og krymper dig og jo, så mærker du sikkert kulden. Underligt nok gør tanken mig lidt glad.

En hvilken som helst anden dag ville jeg have rejst dig op, og vi ville have fortsat vor sneglevandring op og ned ad de

lange, snoede gange, indtil alle kræfter var udtømte. Men ikke i dag. I dag skal vi ingen steder.

Disen fortættes og bliver til silkefine stænk, som en let vind blæser ind i vore ansigter. Vi bliver alligevel siddende, tæt sammen, som krøb vi i skjul hos hinanden. Rundt om os tier de sidste fugle. De gemmer sig bag det gule løv og venter.

Vi venter også, tænker jeg, men hvor længe? Er det ikke nok nu? har vi ikke gået langt nok? Du sagde det jo før, og jeg ved, at du vil sige det igen. Eller ville, hvis du kunne.

Jeg lægger begge arme om din tynde krop og klemmer den så fast, jeg kan, og da jeg slipper igen, bøjer du dig frem og lægger dit ansigt mod mit. Dråberne driver fra dit hår og pande ned over min kind og videre ned på halsen. Jeg mærker vandet sive ind under kjolen og sidder musestille og tager imod.

Hvis nogen kom forbi nu, tænker jeg, så ville de smile misundeligt og tro, at her sad to turtelduer, som havde nok i hinanden og såmænd ikke ville mærke det mindste, om så jorden revnede foran dem.

Du sukker dybt og gnider dit ansigt mod mit. Jeg mærker din mund, hjælpeløst søgende som hos en nyfødt, og jeg kysser den med åbne læber. Min tunge søger din, men du skubber mig bort og vender hovedet med en lille, hæs lyd.

Nu forvandler regnen sig, den bliver synlig og falder i tunge dråber ned over os, og mine øjne fyldes af vand, da jeg løfter hovedet og ser op i de blåsorte skyer, der tungt driver hen over himlen og lader dråberne falde hårdt på vore ansigter.

Jeg er en flink elev, og ingen siger andet. Der er ingen bemærkninger til mine karakterer, og far og mor kan trygt møde op på skolen og sidde ansigt til ansigt med mine lærere, de har lutter positive ting at berette. Kun dansklæreren brokker sig nu og da en smule, ikke over mine stile, der er pæne og uden fejl,

men hun siger, at jeg er for stille, og at mit sprog ikke er nuanceret nok.

“Sprog og sprog,” siger far, når vi er hjemme igen, for ved mødet er han næsten tavs, og han tilføjer en bemærkning om de skide akademikere, der tror, de er mere end andre, bare fordi de har gået nogle år på universitetet og danderet den, mens en anden en har måttet slide i det for at skaffe føde til sig og sine.

Far bebrejder mig ikke mit sprog. Men jeg skal være flittig og passe mine ting, siger han, for det har han altid gjort.

En gang imellem holder lærerne møder om os, og nogle af kammeraterne bliver kaldt ind til samtaler og får at vide, at de skal tage sig sammen, ellers får de aldrig den studentereksamen. Jeg skal nok få min.

Jeg opdager hurtigt, at de andre alligevel ikke er så anderledes, som jeg havde frygtet, der er faktisk mange andre, hvis forældre heller ikke er studenter. En del har en ældre bror eller søster, der allerede har gået på skolen, men ikke alle. Nogle få kæfter op i alle timer, men de fleste tier stille, indtil de har et fornuftigt svar på lærerens spørgsmål, og der er også en hel del, som næsten aldrig siger noget. Jeg er ikke den eneste.

I skolen har jeg ingen problemer, og hjemme går alt også så fint. Så er der fritiden, men den har jeg ikke så meget af, for selv om far er blevet værkfører nu og tjener godt, så synes han jo nok, at det er rigtigst, at jeg også lærer, hvor pengene kommer fra, så han har skaffet mig et eftermiddagsjob på fabrikken. Jeg gør rent på kontorerne efter fire, det er ikke noget særlig anstrengende arbejde, det er det bestemt ikke, men alligevel er jeg træt, når jeg kommer hjem, og så er der jo lektierne.

Men jeg har da fri en gang imellem. Så tager jeg med mor ind til byen, for det vil hun så gerne, og vi snakker sammen om alt muligt og ser på vinduer og køber måske lidt ind, men man skal ikke smide penge ud til højre og venstre, så vi er ikke ligefrem ødsle, vi skulle jo gerne kunne aflægge et fornuftigt regnskab. Kunne se far i øjnene, som mor siger, for ganske vist

forsyner han hende med alle de penge, hun har brug for, men der kommer også en dag i morgen, og ingen ved, hvad den vil bringe.

Mit første år i gymnasiet forløber uden de store armsving. Ikke at det hele er arbejde, nej, ud over byturene med mor, er der selvfølgelig kammeraterne. Jeg snakker da med dem i skolen, det gør jeg skam. Engang imellem. Mest med pigerne. Nogle af dem. Der er faktisk ret tit fester, både på skolen og rundt om hos de andre. Ikke hos os, for vi har ikke så god plads, og desuden er både far og mor meget imod, at unge mennesker drikker alkohol, og det gør de unægtelig og sommetider i alarmerende mængder. Men jeg er da med til festerne. I begyndelsen. Og jeg drikker også en øl nu og da.

En dag er der en dreng, som maser sig helt hen i det hjørne, hvor jeg har søgt tilflugt. Han hiver fat i min arm og mumler noget uforståeligt, og inden jeg ved af det, står jeg ret op sammen med ham. Jeg er ikke så vant til, at drengene tager særlig notits af mig og mærker, at jeg bliver rød og klam og ikke ved, hvilket ben jeg skal stå på, og det er ret upraktisk, når man skal danse. For det skal vi. Drengen haler mig ud på gulvet. Jeg sveder i hænderne og træder forkert. Det gør han også, og sådan tosser vi forvirret rundt i lang tid. Jeg synes i hvert fald, at det er lang tid. Fyren er ligeglad. Han griner og er forresten temmelig fuld. Jeg kender ham ikke, han er ikke fra vores skole.

Jeg brøler nogle ord til ham gennem larmen, for jeg vil godt vide, hvem han er. Måske går han ikke engang i gymnasiet, det sker, at andre udefra dropper ind til vores fester. Han svarer slet ikke, men ser på mig med et svømmende blik og et smil, der er ved at kæntre. Jeg er pinligt ædru.

Pludselig tager han hårdt om mig, og han klemmer mig helt ind til sin ranglede drengeskrop. Vi er næsten holdt op med at danse, jokker bare lidt på stedet, og han bliver ved med at knuge mig som en sindssyg, indtil jeg står helt låst fast med en følelse af at være en slags redningsplanke på et oprørt hav. Kvalmen

stiger op i maven sammen med svimmelheden, og jeg kan knap nok få vejret. Også han stønner, som om det her trods alt er lige en tand for meget. Og da han oven i købet læner sig ind over mig med ølånde og filipenser, får jeg nok og vrider mig ud af hans favntag, finder min jakke og skynder mig hjem.

Nej, drenge, tænker jeg gysende, mens jeg snubler hen over fortovsfliserne, de er dog det mest ulækre. Øllede og bøvede, og desuden ligner de forvoksede babyer. Man må da mindst være revnefærdig af undertrykte moderfølelser for at falde for en af dem.

De andre piger i klassen er mig en gåde, for de sætter nærmest en ære i at score den ene ulækre filejs efter den anden. Efterhånden holder jeg op med at deltage i festerne, det er ikke noget for mig.

Jeg begynder at tilbringe mere og mere tid alene. Læser flittigt mine lektier, og når de er lært så godt, at jeg kan det meste udenad, går jeg i gang med at læse andre ting. For det meste er det de fortsatte romaner i ugebladene, jeg kaster mig over. "Hun er en rigtig læsehest," siger far og lyder nærmest stolt. "Åh, ved du hvad ..." siger mor, som selv læser ugebladene side efter side. Så er der fars bøger fra bogklubben. I dem er menneskene gode eller onde og til at finde ud af. De onde er temmelig hæslige i deres afstumpethed, men de gode er til gengæld utrolig smukke. Og de er ikke nogle småsnottede drengerøve, som dem i klassen, men voksne og tiltrækkende mænd. Jeg får et sug i underlivet, når jeg tænker på en særlig flot fyr, og i drømme glider jeg ind i hans favn. Hans melodiske stemme er dyb og sanselig, og hans sene krop mandig og hård, og den sender bølger af lyst over i min. Sammen sejler vi ind i eventyret.

Romanerne keder mig alligevel en smule, fordi handlingen er så forudsigelig. Men det er på den anden side en tryk fornemmelse at vide, at det altid ender godt, lige meget, hvor broget det ser ud i begyndelsen. Desuden har vi ikke det store udvalg her i huset. Og på biblioteket kommer jeg ikke frivilligt. Alt

derinde virker fremmed, og jeg kan ikke undgå en følelse af nervøsitet, når jeg går rundt mellem alle de kloge bøger, som jeg slet ikke tør forgrube mig på.

I dansktimerne læser vi andre tekster, mange, og de ligner slet ikke de hjemlige. De fleste af dem er gamle og støvede på en måde, og vi sidder i timevis og hakker dem i stumper og stykker. Bagefter nipper vi forsigtigt til de fortyggede bidder, men jeg synes, at lærerens savl sidder i hver eneste en og kan ikke få dem ned.

Men så er der heldigvis noget, der hedder film. Og jeg ser mange, eller rettere sluger dem. En tid *æder* jeg hver eneste film, de viser i vores biograf. Senere begynder jeg at vælge ud. Selektion, kalder min dansklærer det. Mine forældre brokker sig over, at jeg ser alt for mange voldsfilm, den slags er modbydelige, og de kan godt være skadelige for unge mennesker, men de vil på den anden side heller ikke forbyde mig at se dem. Jeg er ikke noget barn længere, indrømmer de. Bare jeg vil tænke over det.

Det vil jeg ikke. For jeg ser netop de film for at slippe for at tænke. Og når det går voldsomt til, lukker jeg ikke øjnene. Tværtimod, jeg spærrer dem vidt op og ser lige ind i det skinbarlige helvede, der buldrer løs deroppe på lærredet, sidder nærmest og suger billederne ind med alle sanser åbne. Jeg vil ikke ligefrem sige, at jeg nyder det, tværtimod finder jeg det ind imellem modbydeligt. Dog er der noget andet end det modbydelige, noget, der åbner og drager mig, skønt jeg ikke kan forklare, hvad det er. Men der er altså det sære, at når verden ligger i ruiner og tumler lige ind i øjnene, når blodet flyder hen over det hvide lærred eller alt slår ud i flammer, så virker det, som om en byrde bliver væltet fra mine skuldre. Jeg kan ikke sige det anderledes. Langsomt strømmer Det Onde gennem min krop og tømmer den for noget, der alt for længe har hobet sig op.

Jeg kan godt høre, at det lyder sindssygt og ikke så lidt selvmodsigende, og jeg forlanger ikke, at nogen skal fatte en brik af det. Ikke desto mindre er det sådan, at jeg forlader biografen lettet, eller måske skulle jeg sige lettere ligeglad. Med stort set alt. Og det er faktisk ikke så galt.

Jo, selvfølgelig er det galt, ravende galt, det vidste jeg også dengang, og når jeg tænkte over det, kunne jeg godt blive bange. Så det lod jeg være med.

Ja, jeg tænker så lidt som muligt og lader blot tingene ske.

På væggen i mit værelse hænger et billede. Det forestiller en skuespiller, og han er ganske vist pæredansk og ikke med i ret mange af de film, jeg ser, men jeg så ham engang i et slagsmål og blev som besat. Fra den dag af gik jeg på jagt efter ham. Måtte eje et billede af ham. Og nu har jeg ham: han hænger på min væg, og han er det sidste, jeg ser, inden jeg slukker lyset. Martin Brink hedder han.

Sådan går tiden. Stille og roligt som sand, der langsomt fylder et timeglas.

En dag oprykkes jeg i anden gymnasieklasse.

Vi sidder og hænger som to våde fugle i regnen. Den siler i strømme ned over vore kroppe nu, og jeg er holdt op med at stryge vand væk fra dit ansigt.

Bliver vi siddende længe nok, så drukner vi, tænker jeg, for det her er bestemt syndfloden, og vi har ikke søgt ly i arken, men udsat os her på vores pind lige midt under en rasende himmel, der tømmer sig for vand.

Jeg vil, at alt det vand skal skylle min frygt bort. Frygten for det, der skal ske, og jeg mærker, at jeg i stedet langsomt tørrer indvendigt i takt med, at frygten vokser. Min tunge føles som sandpapir, og jeg begynder at ryste. Det er ikke af kulde.

Atter tager jeg dit hoved i mine hænder og kysser din mund. Du holder den lukket nu, men jeg åbner den med min tunge og suger din fugt i mig, sådan bliver jeg ved, til tørheden i mundhulen er helt borte. Også frygten fortoner sig lidt. Vi borer os ind i hinanden.

En dag lige før sommerferien spørger far mig, om jeg ikke har lyst til at deltage i firmaudflugten.

“For det er med ledsagere i år,” tilføjer han.

“Jamen nej, ledsageren, det er da mor,” indvender jeg, og “ja, ja,” siger far og smiler, “hun skal naturligvis også med, det er da klart, men det her er altså en familieudflugt, og vi er vel en familie, vi tre?” Min bror glemmer han.

“Og så kan du lære nogen at kende på din egen alder,” forklarer han, og jeg undrer mig over hans blik, der er på en gang er bekymret og en anelse bebrejdende. Som om jeg ikke allerede kender en hel masse på lige den alder, tænker jeg uden at sige det. Alle mine kammerater f.eks.

“Det ved jeg ikke,” mumler jeg, “jeg kender jo ingen.”

“Nej, det er jo det,” siger far og afgør sagen med et par ord mere. Og han spørger mor, om ikke hun synes, at det er en ide.

Hun smiler bare.

Udflugten begynder i regnvejr. Vinduesviskerne går uafbrudt hele vejen ind til byen, og far bander sagte, men mor beroliger ham med, at det såmænd bare er en byge, og at skoven bliver så meget friskere af lidt vand. Ja, du har ret, siger han og bliver hurtigt sig selv igen.

Senere samles vi foran fars firma. Vi fylder hele pladsen, for vi står under hver sin paraply, mens vi venter på busserne, som skal køre os til skoven. Der er det meningen, at vi skal more os, siger far, men jeg ved ikke helt, hvordan og kan mærke, at jeg får lidt ondt i maven ved tanken, for jeg kan bedst lide at vide, hvad der skal ske. Overraskelser er ikke noget for mig.

Jeg står under en blå paraply, og mit tøj er også blåt. Blå blaser og blå cowboybukser. Men i tasken har jeg en pæn, plisseret nederdel, som er i rosa og lyseblå pastelfarver, og dertil en fin, hvid bluse med blondekrave, for vi skal slutte dagen på skovpavillonen, og der passer afslappet tøj ikke. Måske skal vi også danse, tænker jeg og mærker mavepinen vokse.

Pludselig holder regnen op, og folk begynder at ryste deres paraplyer, de svinger dem faretruende frem og tilbage, mens snakken går livligt, og nogen ler endda, kan jeg høre. Det er tydeligt, at mange kender hinanden, det gælder også de såkaldte ledsagere. Kun min familie og et par stykker mere står helt tavse i små tætte grupper. Ind imellem lader en og anden en bemærkning falde til min far, som svarer smilende, men en egentlig samtale kan man dårligt kalde det.

Jeg tænker på, at det her vist bliver en meget lang dag, og jeg må indrømme, at jeg længes efter, at den skal få ende. Endelig kommer de tre busser, og allerede mens de liner op langs fortovs-kanten, begynder folk at skubbe og mase sig frem, og snart efter myldrer de ind, så man skulle tro, at der ikke var plads til alle, og at det derfor gælder om at komme først. Den, der kommer først til mølle, tænker jeg, men bliver alligevel stående helt ubevægelig.

Jeg ville også gerne være blandt de første, så jeg kunne komme til at sidde ved siden af mor. Ellers kan man jo aldrig vide. Og far kender så mange. Men vi er nogen af de sidste, der stiger ind. I den sidste bus. Hjertet springer op i livet på mig, da jeg kommer helt ind i bussen, for far og mor har allerede sat sig. Sammen. Og jeg kan slet ikke få øje på en eneste ledig plads. Alt er optaget.

Jeg beslutter at blive stående op og har allerede grebet fat i en strop, der hænger ned fra loftet, da jeg hører en stemme, der skærer igennem og spørger far, om jeg er hans datter.

“Ja, ja, det er hun sandelig, hun er min eneste ene,” siger far og ler fjollet, og jeg kigger interesseret ud af vinduet, som om jeg ikke er klar over, at det er mig, de taler om.

“Jeg vidste ikke, at du havde sådan en køn datter,” fortsætter stemmen, og jeg lægger mærke til, at den er behagelig, men jeg holder omhyggeligt blikket fæstnet på husblokken overfor.

“Det ku’ du vel regne ud, hun har det sgu’ da ikke efter fremmede,” brovter far, og mor tysser på ham, mens bussen sætter i gang med et ryk, som får mig til at svaje. Jeg knuger om stroppen, men nu taler stemmen direkte til mig.

“Der er plads her, frøken,” siger den helt enkelt, og jeg vridrer blikket løs og ser ned langs rækken af mennesker.

Tre sæder længere henne er der en ledig plads. Ved siden af en mand. Han ser på mig, og jeg skynder mig at se væk. Det er første gang, nogen har kaldt mig frøken, og jeg finder det frygtelig gammeldags og bestemmer mig til fortsat at ignorere ham og krammer med begge hænder om stroppen, mens jeg studerer en fugl i et træ, men i det samme giver far mig et puf.

“Man siger tak,” nærmest hvæser han.

“Tak,” mumler jeg, mens jeg tumler hen til den tomme plads og lader mig synke ned ved siden af den ukendte, som siger, at han ikke bider.

Ja, det siger han virkelig, og jeg rødmer, mens jeg bliver siddende præcis så yderligt, som det er muligt uden ligefrem at falde ud på gangen.

Han har unægtelig en behagelig stemme, og jeg får rigelig lejlighed til at lytte til den, for han snakker en hel del under kørslen. Og jeg svarer ham også, og faktisk ender det vist nærmest med, at vi samtaler. Senere glemmer jeg ganske vist de præcise ord, men det er sikkert, fordi de trods alt ikke er særlig ualmindelige, jeg mener, han taler jo ikke ligefrem om politik og filosofi og den slags. Så vidt jeg husker, er det noget om vejret og, hvor dejligt alting er, når man har fri.

Under alle omstændigheder må jeg konstatere, at der ikke er noget højtt travende over ham, og jeg slapper efterhånden af, mens jeg sidder og lytter til hans stemme. En næsten fysisk fornemmelse af velvære strømmer fra den og over i mig, det er

som en rislen i blodet, opdager jeg forbavset og en anelse urolig, men jeg må indrømme, at jeg ikke finder det særlig besværligt at svare ham, når han direkte stiller mig spørgsmål, og selv når han bare kommer med almindelige ytringer, så bifalder jeg med små lyde, ord som ja, ja og ih nej, og nej se dog ...Jeg tror endda, at det går så vidt, at jeg ligefrem spørger ham om noget.

I al fald kender jeg hans navn, da vi når til vejs ende.

Henrik.

Min hånd knuger om æsken. Jeg tror alligevel ikke ... Ikke nu i al fald, for lige nu sidder du så roligt med hovedet lænet mod min skulder. Måske sover du, måske vil du om lidt vågne og strække dig og hviske mig i øret, at du elsker mig.

Nej.

Regnen er hørt op, og fuglene er atter begyndt at pippe lidt; ligesom prøvende og usikre over de stemmen, og enkelte brudte strofer når ud til os fra de regnvåde træer.

Nå ja, tænker jeg, det er jo snart efterår nu, og fuglestemmerne er forlængst dalet ned til den slags småpip.

Engang var det forår; det må det have været, skønt det er så ubegribeligt længe siden, men verden går sin uforanderlige gang, den evige cyklus, som ingenting kan standse. Jeg husker pludselig en tekst, vi læste i gymnasiet, nej, teksten har jeg glemt og forfatteren også, men titlen flimrer frem for mit indre blik. Jeg husker den nok mest, fordi jeg allerede dengang syntes, at den var underlig. Det var noget med "Jesu Kristi Genkomst i den årlige Natur". Den årlige natur?

Det var forår engang, og da sang hver eneste fugl i hvert eneste træ. Deres stemmer dryssede ned over os som en guldregn af klangfulde toner, der hver aften endte i et jublende crescendo - vi sad tæt sammen og lyttede uden at tale. Det var som at sidde på første parket til en vældig koncert.

*Det vil jeg ikke tænke på, og verdens gang er ikke mere så sikker. Jesu Kristi genkomst? Nej.
Ingen ting er sikkert mere.*

Han tager ikke min hånd. Ikke i bussen i al fald. Jeg tror ikke engang, at vi ser på hinanden. Jeg ser i al fald ikke på ham. Og selv da jeg kender hans navn, ved jeg knap nok, hvordan han ser ud. Senere ser jeg det jo. Han er pæn. Meget lys, næsten hvid i huden, som opholdt han sig mest indendørs. Det gør jeg selv, og jeg er heller ikke brun, skønt det er midsommer. Jeg *kan* ikke blive brun, min hud er for sart. Det er hans også. Det ser man straks. Men i bussen ser jeg ingenting.

Senere går vi sammen ad en skovsti, men det er nu et led i dagens program. Vi skal finde en post, eller flere poster og vist nok løse nogle opgaver, nu husker jeg ikke helt, hvordan det hang sammen.

Men vi går ved siden af hinanden. Vi er et helt hold, og foran os vader en lille uregerlig flok. De snakker og griner højt, og de fleste af dem har vist allerede drukket mere end en øl.

Henrik har ingenting drukket, og et øjeblik strejfer den tanke mig, at han måske er afholdsmand, og selv drikker jeg næsten aldrig. Vi er kort sagt ikke så fjollede som de andre og fjumrer ikke bevidstløse omkring.

På en eller anden måde er det lykkedes os at sakke agterud.

Vi går langsommere og langsommere, og pludselig er de andres snakken en fjern summen. Da er det, han tager min hånd.

Nu er jeg ikke ligefrem vant til, at fremmede tager mig i hånden, og jeg mærker til min rædsel, at jeg bliver klam og tænker, at nu slipper han den bestemt igen, for fugten siver fra min hud over i hans, der er varm og tør.

Men han slipper den ikke.

Vi går endnu nogle skridt, så standser han helt og knuger fastere om min hånd.

En tid står vi tavse midt på stien, stemmerne er borte nu, og vi er ganske alene. Og da jeg vover at se på ham, opdager jeg forbausset, at han er ligeså genert som mig. Alligevel tager han også min anden hånd.

Vi står ligesom to, der skal til at begynde en dans, og kun venter på musikken, men vi bevæger os ikke. Nu ser hans øjne ind i mine, og jeg synes pludselig, at situationen er frygtelig akavet og mærker, at jeg får en klump i halsen.

Endelig siger han noget. Det er faktisk ganske banalt, men i mine ører lyder det slet ikke sådan.

“Du er jo helt pæn.”

Ordene hænger imellem os, men fører ingen steder hen. Jeg tror nok, at jeg kigger ned i jorden, for han slipper mine hænder og tager mig om hovedet og vender det mod sit og gentager ordene meget langsomt, og jeg får vist nok hvisket, at jeg også synes, at han er pæn.

Det er han som sagt.

Det er ikke, fordi der sker så meget mere lige den dag. Han kysser mig ikke. Og selv om vi går sammen hele resten af eftermiddagen, så er vi ikke mere alene. Jeg ved ikke hvorfor. I dag kan det nok undre mig, at vi så hurtigt sluttede os til selskabet. Og hvorfor kyssede han mig ikke? Havde han ikke lyst? Vi stod jo alene på en ensom skovsti. I skovens dybe stille ro. Nej, sådan var det selvfølgelig ikke. Skoven var afgjort ikke stille den dag, men sværmende fuld af folk, og der var ingen ro, overalt støjede og fór de omkring mellem hinanden, og hvis der var nogle rigtige, vilde dyr, så gemte de sig for al den larm og løsslupne latter.

Når jeg tænker tilbage på resten af den famøse skovtur, husker jeg mest nogle tåbelige lege, som vi blev tvunget ind i, og som nærmest gik ud på, at vi frivilligt skulle underkaste os forskellige former for ydmygelser, som så skulle forestille at være morsomme. Jeg kan stadig høre de ubehagelige latterudbrud, der krydrede luften.

Jeg finder hurtigt ud af, at Henrik ikke ligefrem er afholdsmænd. Resten af dagen drikker han ligeså tæt som de andre og udsender den samme ubehagelige øldunst. Jeg forsøger at holde mig på afstand.

Der er dans om aftenen, men Henrik har heldigvis ikke lyst. Han sidder sammen med nogle fyre og drikker øl. Nå. Det havde jeg alligevel ikke ventet, og jeg tror nok, at jeg er skuffet. Trods alt.

Heldigvis bliver det snart så sent, at vi skal hjem. I rutebilen lykkes det mig at få plads ved siden af mor, og jeg ser, at Henrik, som nu afgjort er temmelig beruset, tumler ned ved siden af min far. Jeg hører deres dumme latter og lukker mig inde i mig selv. Hjemme driller far og mor mig med lykkelige stemmer og glimt i øjet.

“Nå,” siger far, “kan man så stadig sige: 18 år og ukysset?”

Jeg har lyst til at kvæle ham.

Om natten ligger jeg vågen.

Over vore hoveder synger en fugl, længe og melodisk triller tonerne ned over os og dysser dig i søvn.

Jeg er så vågen som aldrig før.

Nu nærmer tiden sig.

Det er det eneste, jeg kan tænke på.

Det er ikke mig, men far, der inviterer Henrik hjem. Men først går der en rum tid, hvor han hver dag ser undersøgende på mig og også forsøger at fritte lidt. Mor beder ham holde op, jeg behøver tid, siger hun, og han skal ikke forcere noget. Hvilket? Der er absolut ingenting.

Men en dag meddeler far tilfreds, at vi får en gæst til middag, “og gæt hvem det er?” hvisler han hemmelighedsfuldt og puffer til mig.

Jeg tænker på en gammel film med Sidney Poitier: "Gæt hvem, der kommer til middag?" Den handler om en hvid pige fra Sydstaterne, som inviterer en farvet mand med hjem til middag i det fine, hvide overklassehjem. Forældrene kan dårligt skjule deres forfærdelse. Men jeg ved nok, hvem far har inviteret, og ligefrem forfærdet ved tanken, er jeg nu ikke. Forsøger nærmest at være ligeglad, men faktisk må jeg indrømme, at det ikke lykkes særlig godt. Jeg får hjertebanken og bliver rød i kinderne, og jeg bruger lang tid i badeværelset og tager mit pæneste tøj på. Både far og mor er yderst tilfredse med mit udseende.

Så venter vi, og på slaget syv ringer det på døren.

Det er Henrik.

Også han er pæn, ja nærmest pyntet, og far og mor behandler ham fra begyndelsen, som var han husets svigersøn. Det synes han ikke at have noget imod, og jeg ved ikke, hvad jeg skal tænke om det hele.

Henrik arbejder på kontoret, og jeg hører far spørge ham, om det er interessant, og om der er avancementmuligheder i det. Henrik fortæller indgående om sine fremtidsplaner, som er meget ambitiøse, og udsigten til en fin karriere synes at åbenbare sig i alt, hvad han fortæller. Far labber det i sig, og mor nikker og ser glad ud.

"Ja, I unge," siger far og ser fra Henrik og til mig, "I har sandelig store muligheder. For Jer ligger verden åben, og det er bare med at gaffe til sig. Ikke som da vi var unge. Vi måtte slide for hver en øre. Selv om vi da også kunne nå langt."

Han retter sig i stolen, og det er tydeligt, at han mener, at han f.eks. selv er nået temmelig langt. Mens far lader munden løbe, forholder Henrik sig høfligt lyttende og nikker kun nu og da.

Jeg tror nok, at jeg kan lide ham.

Efter middagen foreslår far, at jeg viser Henrik mit værelse. Jeg kan ikke lade være med at more mig en smule, for jeg kommer til at tænke på Le petit Nicolas, som vi lige nu læser om i fransk. Nicolas er syv år gammel og får en dag besøg af

en lille kusine, og forældrene beder ham vise hende sit værelse. Det ender i totalt kaos, for drengen ved ikke, hvad pokker han skal stille op med et pigebarn. Hun kan jo ingenting. Pigen kan dog det hele, viser det sig, og det bliver drengen, Nicolas, som får røde ører og flove fornemmelser.

“Hør Lisepige, jeg synes, du skal vise Henrik dit værelse,” siger far henkastet, og det er næsten ordret, hvad Nicolas’ mor siger.

“Ja, her bor jeg altså,” siger jeg, så snart jeg har åbnet døren, og vi er trådt indenfor.

Han står lidt og kigger, som om han vil være sikker på, at han kan lide, hvad han ser, inden han siger noget til mig.

Mit værelse er nymalet, og faktisk er jeg lidt stolt af det, for jeg har valgt lige den blå farve, jeg holder mest af, og mine møbler er af lys bøg og med hvide og mørkeblå hynder. På væggene hænger filmstjerner. Fra et stort billede på væggen overfor smiler Martin Brink venligt ned til os. På min boxmadras ligger et nyt sengetæppe i samme dybe blå farve. Sengen er pyntet med små puder og et par dukker, som jeg ikke har kunnet skille mig af med.

Jeg vender mig og ser på Henrik, som står og kigger på dukkerne. Så smiler han, og det er et rart og varmt smil, og jeg kan mærke, at mit hjerte begynder at slå mere normalt.

“Du bor jo fint,” siger han.

Vi står lidt og hænger i rummet, og jeg ved ikke rigtigt, om vi skal sætte os eller blive stående. Neden under venter far og mor vel med kaffen. Tænker jeg og siger det til ham, men han svarer lidt stakåndet, at så meget haster det vel heller ikke med at komme ned til de gamle. Ja, det er sådan han udtrykker det. Mine forældre er vel ikke ældre end alle andres, tænker jeg lidt stødt. Men det er de vist alligevel, for både mig og min bror kom sent i deres ægteskab. På et tidspunkt, hvor de nærmest havde opgivet at få os. Det har mor fortalt mig.

Alt det når jeg at tænke, inden han tager min hånd og trækker i mig, og vi lander på min boxmadras. Han maser mig uden et

ord ned i madrassen og kysser mig hårdt på munden. Hans tunge, der er tyk og ru, trænger ind i min mund, og jeg føler det, som om jeg er ved at blive kvalt og bakser for at komme fri af ham.

Det lykkes også, selv om han endnu en tid holder mig nede. Så sidder vi stive ved siden af hinanden, og pludselig sker det. Jeg kan ikke beherske mig, men kommer til at tude. Ikke himmelhøjt, dog sådan, at vandet løber ud af mine øjne og ned på mine hænder, der ligger slappe og døde i mit skød. Mens jeg sidder der og vander høns, ved jeg, at nu har jeg ødelagt alle chancer for at blive ven med ham. For sådan et skvat, må han tænke, der ikke engang kan tåle at blive kysset.

Men han er ikke det mindste sur, og han farer ikke op og drøner ud af døren. Nej, han lægger armene om mig og trøster mig, som om jeg var hans lille barn, og jeg føler en stor ro, som jeg tror er lykke.

Vi sidder på den seng i evigheder, forekommer det mig, og da vi endelig rejser os igen og bringer vores hår og tøj i orden, tager han min hånd, og sådan hånd i hånd går vi ned til far og mor. Som er revnefærdige af nysgerrighed, men alligevel ingenting siger. De er forresten ualmindelig tavse, mens vi drikker kaffen. Kan de se, at jeg har røde øjne? Nej, det tror jeg ikke.

Lidt senere følger jeg Henrik ud. I entreen tager han min hånd og bøjer sig over mit ansigt, som jeg vender mod ham. Sådan står jeg med lukkede øjen og tænker, at lige nu må han gerne kysse mig. Jeg tager en dyb indånding og beslutter at gøre alt for at bekæmpe kvælningsfølelsen.

Han kysser mig kun ganske let på kinden og hvisker, at han synes, jeg er så yndig og dejlig, og at han aldrig vil gøre mig fortræd. Kun glad.

Det er jeg allerede.

Dit sorte hår glinser vådt efter regnen, og jeg lader en hånd glide gennem det. Det er blevet langt på det sidste, som om

ingen mere bryder sig om, hvordan du ser ud. Men de tætte, mørke krøller, der helt dækker dine ører og når ned over frakkekraven, gør dig blot endnu smukkere.

Jeg hvisker ordene ind i den tætte manke: "du er smuk, du er smuk, du er smuk ..." ordene flyder over i dig, monotone som fuglens sang over vore hoveder.

Mærker din sitren og tænker, at du forstår:

"Forstår du, hvor jeg vil hen?" spørger Henrik og ser mig i øjnene. Jeg synes, at det er et underligt frieri, hvis det da er det, det er, men nikker alligevel.

"Det skal vel så betyde ja?" spørger han, "eller ...?"

"Jo, jo," siger jeg hastigt og nikker i takt til ordene. For han har ret, det er sikkert uhyre fornuftigt, at vi forlover os med ring og det hele, så ved alle, hvor de har os, og vi ved, hvor vi har hinanden.

Nu har jeg kendt Henrik i mange måneder, og sådan set har jeg længe vidst, hvor jeg har ham. Hver aften kl. 19.30, næsten på slaget, holder hans bil uden for huset, og mor står som regel i vinduet og råber, at nu er Henrik her, og hver aften lyder hendes stemme lige ophidset, som var det selveste hans kongelige højhed Prinsen med privatchauffør og det hele, der holdt ved gadedøren for at føre husets datter til hofbal.

Vi kører bare en tur rundt i omegnen. En gang imellem går vi i biografen, og sommetider ender vi i Henriks lejlighed. Hvis han har lyst. Det har han som regel en gang om ugen. Men heller ikke her sker der noget uventet. Vi går i seng med hinanden, og jeg er ikke mere bange for det. Han er meget forsigtig, og det er hurtigt overstået.

Kort sagt: Jeg har efterhånden vænnet mig til det hele. Køreturen, biografen og sengen. Ind i mellem taler vi sammen om fremtiden. Jeg skal have min studentereksamen og begynde på en uddannelse, siger han, og mens jeg tager den, kan vi komme

sammen ligesom nu, og hvis alt bliver ved med at forløbe glat, så gifter vi os.

“Du må hellere vælge en kort uddannelse,” foreslår han, “pengene skal du ikke tænke på, jeg har store planer for os begge to, og jeg kan sagtens forsørge både dig og alle ungerne.”

Tanken om ungerne forekommer mig temmelig forrykt.

Uddannelse, ja, og ægteskab, måske. Men børn? Jeg prøver at forestille mig en baby, men jeg kender ingen i virkeligheden og ser hele tiden de nuttede små reklameunger, der tosser rundt med lyserøde numser og våde bleer.

Nej tak, tænker jeg.

Du gør en uventet bevægelse og griber min hånd og lægger din anden over vore to. Så vender du ansigtet mod mig, og lidt efter lidt finder du ordene. Du taler langsomt, så at jeg tydeligt kan høre hvert ord.

“Du skal ikke gå med. Du er ikke begyndt endnu. Ikke endnu. For så ... og så ... så ... så.” Ordene smadres i din mund, og du sluger dem ynkeligt og slår med hovedet.

Men jeg har forstået.

“Du skal ikke være bange,” siger jeg roligt, “jeg gør ikke noget forkert.”

“Nej ... nej ... vel ... for du må ikke gå der, ... ikke der ... ikke ... der,” hakker du og rusker min hånd af al kraft.

“Nej,” siger jeg for at berolige dig.

Du falder sammen på bænken i små ryk. Så hænger du der som en kasseret kludedukke.

Jeg ved ikke, hvordan det går til, at jeg vælger lige det. Er det noget, jeg selv ønsker? Men *de* er ikke i tvivl.

“Sygeplejerske”, siger mor, “jamen det er jo lige dig. Du, der er så kærlig.”

“Ja, og så praktisk,” siger far, “og der er altid arbejde at få.”

“Ellers har du jo mig,” siger Henrik og er måske alligevel ikke stensikker, men lige netop hans tvivl får mig til at blive ved min beslutning, eller ved deres, hvis det da ikke er min egen.

Jeg vil gerne være sygeplejerske. Så ligger det fast, så nogenlunde i al fald, for måske lurer der en lille rest af tvivl, som bliver lettere pirret den dag, vi har studievejledning på skolen.

I alle klasserne sidder der repræsentanter for de mest efterspurgte uddannelser, og jeg styrer naturligvis lige hen til døren med skiltet: *sygeplejerske*. For en gang skyld er jeg den første, der melder sig, og da jeg kommer ind, er jeg lige ved at vende om og gå igen. For der sidder kun én person, og det er en mand. En ganske ung fyr er det med blå sweater og blå øjne og lyst krøllet hår. Og han kan jo ikke være sygesplejerske, tænker jeg forvirret. Så tager jeg mig i det, for selvfølgelig kan han det, vi skriver jo 1998 og ikke 1889.

Og det er han ganske rigtigt, og han ser op og smiler, og jeg sætter mig lige over for ham. Så venter vi blot på de andre. Fyren er hamrende flot og tiltrækker åbenbart alene derved en del piger. Har de først stukket hovedet indenfor, så bliver de.

Snart er hele klassen fuld af forventningsfulde piger og en enkelt forvildet dreng, og fyren rejser sig og går op til tavlen. Han står lidt og ser på os med et sært smil, så tager han et stykke kridt og skriver med store bogstaver:

BLOD - BRÆK - FLÅD - SVED - TIS - LORT.

Han lader ordene stå og vender sig om mod os.

“Se lige godt på de der ord, piger,” siger han og peger bagud, “hvis I synes, der er noget særlig ulækkert ved dem, ja så er det nok på tide, at I tænker jer om en ekstra gang. Så skulle I måske hellere søge ind i en bank.”

Nogle af kammeraterne ser betænkelige ud, men andre fniser bare. Ingen går, og da fyren begynder at fortælle, er det da

heldigvis andre sider af gerningen, vi hører om, og vi suger begærligt ordene til os.

Og da vi forlader lokalet, er jeg alligevel ret sikker. Jo, jeg vil holde fast. Man skal heller ikke flyve fra sine fortsætter, bare fordi der er skyggesider ved dem. Det er der ved alting. Ellers ville livet også bare blive kedeligt, forsikrer jeg mig selv. Livets mange facetter, husker jeg fra en tekst i dansk. Eller er det noget, jeg har læst i et ugeblad?

Den aften fortæller jeg Henrik, at nu har jeg bestemt mig, og han giver mig ret i, at det er en stor beslutning, og tilføjer, at det så sandelig er noget, vi bør fejre med maner. Han slår endda ud med armen.

“Hvad kunne du tænke dig, min pige?” spørger han og lægger begge arme om mig, og han nævner en film, som han gerne vil se.

“Nej, Henrik. Med maner, sagde du jo lige.” Jeg kan godt høre, at min stemme er lidt sur og forsøger at smile. “Vi går jo evig og altid i biografen?”

“Ja, ja, men vi ser da ikke altid den samme film,” griner han finurligt og synes altså stadig, at hans forslag er noget. Men jeg ryster på hovedet og indvender, at det er for kedeligt. Lige meget hvilken film, så er det kedeligt.

“Så kunne vi jo tage hjem til mig og hygge os,” foreslår han med en smule skuffelse i stemmen, og jeg nænner ikke at sige, at det er om muligt endnu mere kedeligt.

Men jeg tænker det og undrer mig over mig selv, for jeg plejer da ikke at være den, der higer efter de store oplevelser. Tværtimod, så har jeg altid lært og også ment, at man skal være tilfreds der, hvor man er og med det, man har. På det jævne og den slags. Hvis man da skal finde lykken. Og lykken er nu en gang den stille lykke. Og den fandt jeg, da jeg fandt Henrik. Det har jeg ikke et øjeblik sat spørgsmålstegn ved. Eller har jeg alligevel? Er det derfor, jeg står og surmuler som en anden forkælet skolepige? Jeg ser pludselig mig selv udefra og skammer mig, her

står han så kærligt med armene om mig og vil både det ene og det andet sammen med mig. Og jeg er ikke tilfreds.

“Nej,” siger jeg alligevel og gør mig fri.

Regnen er hørt op og med den blæsten. Træernes gule og røde blade hænger slappe og ubevægelige og glinser af væde, og kun nu og da slipper et af dem sin kvist og hvirvler langsomt gennem luften, ned mod den sorte jord. Her lægger de sig for vore fødder. Små bjerge af røde og gule blade hober sig op. Det er ikke vinden, der river dem af, men deres egen dødslængsel. Glødende af iver sejler de deres smukke død imøde.

Dit hoved er faldet forover, som om halsen ikke mere kan bære det.

Sådan sidder du og hænger, som en, der lige er blevet skudt i ryggen og om et øjeblik vil falde fremover og forsvinde i den plørede jord.

Nej. Jeg trækker dig hastigt ind til mig, men du løfter ikke hovedet.

Min hånd stryger de lange, sorte krøller væk fra din nakke og kærtegner den nøgne hud.

Et suk når mig langt borte fra.

Et blad som slap fri?

“Hør lige her, Martha!” Far sænker avisen og ser over på mor, der sidder i den anden lænestol med næsen i et blad. De slapper af, mens jeg tager af bordet. På vej ud i køkkenet hører jeg ham fortsætte: “Ham der Martin Brink, du ved godt, er det ikke ham den gamle skuespiller?”

Martin Brink? Navnet standser mig på dørtærskelen, og der står jeg og hører mor svare: “Jo da, det er jo ham, de skrev så

meget om for nogle år siden. Nu hører man aldrig mere noget. Han er vist helt gået til. I druk tror jeg.”

“Ja, ja,” siger far, “men nu kommer du skam til at høre om ham, for der står i Amtsavisen, at han skal optræde i et forsamlingshus her uden for byen.”

“Nå,” siger mor adspredt og fordyber sig igen i den fortsatte. Far læser også videre, og jeg går ud i køkkenet og sætter bakken fra mig. Og står et øjeblik, som om jeg ikke kan begribe, hvad det er, jeg skal i det køkken.

Jeg sætter mig på taburetten og griber om et viskestykke, som ligger på bordet foran mig. En tid sidder jeg og fumler med det i hænderne, mens jeg forsøger at genkalde mig et gammelt billede, som nu næsten er udvisket. Men engang stod det helt klart for mig, og da betød det så meget. Det er længe siden, og da var jeg endnu blot et umodent og fjollet pigebarn, som ikke kendte kærligheden. Da var hans billede det dejligste, jeg vidste, og hver aften lå jeg længe og så det, og det kunne ske, at jeg snakkede til ham og kaldte ham Martin, og så var det næsten, som om han så lige ned på mig og smilede. Min pige, smilede han. Og somme tider gled hans billede med ind i mine drømme og fyldte dem med en glæde, som ikke findes i virkeligheden.

“Pjat,” sagde Henrik og hev det ned fra væggen en dag, hvor jeg lidt genert havde forsøgt at fortælle ham om mit første sværmeri. Og han krøllede billedet sammen og smed det i papirkurven og sagde, at hvis jeg skulle have et billede hængende i det format, så skulle det fandeme da ikke være af den gamle fordrukne nar.

“Nej, nej, du, jeg skal nok få lavet en kæmpe forstørrelse af mig,” lovede han, men var heldigvis for nærig til at gøre alvor af truslen. Sådan set er det rigeligt at have ham i kød og blod.

Martin forsvandt. Og jeg har længe ikke tænkt på ham, for nu har jeg jo Henrik, og det andet er blot umodne pubertetsdrømme, som han siger. Som jeg skal gøre mig fri af. Det har jeg også gjort. Troede jeg da.

I et lille forsamlingshus på landet? Sikke noget sludder. Martin Brink er en stor skuespiller, og han er eller *var* indtil for nogle år siden et kendt navn både på film og på teateret. Så blev han skilt, og skilsmissen gjorde ham ulykkelig, det har jeg læst i et ugeblad. Og han begyndte at drikke og kan vist ikke mere optræde. Jeg opdager, at jeg er lige ved at komme til at tude og skynder mig at ryste de gamle, fælmede følelser af mig. Dem har jeg så vist ikke noget at bruge til, forsikrer jeg mig selv.

Så vasker jeg op.

Men lidt senere går jeg ind i stuen og snupper avisen og læser artiklen, som står under lokale nyheder. Egnsteatret opfører Hamlet af William Shakespeare, står der, og videre, at Martin Brink har fået ansættelse som professionel skuespiller i det lille teater og nu skal spille hovedrollen i det klassiske stykke om prinsen af Danmark, skønt han jo ikke kan siges at være nogen helt ung Hamlet, men måske betyder det et tiltrængt comeback for ham nu, da han efter så lang tids sygdom atter vover at melde sig på de skrå brædder, mener journalisten. Sygdommen nævnes ikke ved navn, men alle og enhver ved jo, at Martin Brink er fordrukken. Amtsavisen er en sober avis, siger far, det er netop derfor, vi holder den, og den løber ikke med sladder. Jeg lægger avisen fra mig.

Så tager jeg en beslutning.

Henrik jubler ikke ligefrem, da jeg erklærer, at nu ved jeg det. Nu ved jeg helt præcis, hvordan vi skal fejre det.

“Fejre hvad?” spørger han dumt og har allerede glemt det. Og jeg henleder venligt hans opmærksomhed på vores sidste møde, hvor vi næsten skiltes som uvenner. Men det vil han slet ikke huske på, siger han, og jeg skal også glemme det.

“Vi to skal være venner altid,” siger han og kærtegner min kind, “en kurre på tråden kan der selvfølgelig altid komme, men den slags gør man bedst i at glemme. Man skal videre, min ven.”

“Ja, det skal vi,” siger jeg, “og på lørdag skal vi i teatret.”

“Hvad skal vi?” måber han, for det er ikke lige et sted, vi to plejer at sætte vore ben. Teater og ballet og den slags er for snobber og bøsser, påstår Henrik, ligesom kunstudstillinger. Og han kan kun lokkes med i teateret, hvis det drejer sig om en kendt musikal.

“Ja,” siger jeg, “vi skal se Shakespeare.”

“Shakespeare?” Han siger navnet, som om det gør ondt.

“Ja, ham har du vel hørt om, ikke? Du er da ikke kulturel anal-fabet, er du?”

Nu bliver jeg ond, og det er så uvant for mig at såre folk, at jeg bliver kold ved synet af ham. Han står ret op foran mig og bider sig i underlæben, mens en rødme skyller over hans kinder. Hvor er han sart.

“Henrik, nej, men hør nu ... jeg mente det ikke på den måde. Men du siger jo selv, at kultur ikke er nogen skade til. Og du, der er så flittig, du bliver måske en dag direktør i firmaet, og så bliver du sandelig nødt til at interessere dig bare lidt for kultur. Det forventer man.”

Jeg føler mig pludselig som hans mor, og han ser helt flov ud, som en lille dreng, der har tisset i bukserne. Han mumler noget om kultur og ... nå ja. Men så ...O.K. da!

“De spiller historien om prins Hamlet, vi har læst noget af det i engelsk, og ved du hvad, Henrik, det handler om kærlighed, så det må da være et stykke for os.”

Jeg siger det, fordi jeg ved, at de ord vil gøre ham glad. Det gør de også. Han er ikke mere flov og udbryder lettet, at han i det mindste er lykkelig for, at vi ikke skal ind og se det der stykke om lagkagen.

“Lagkagen?” spørger jeg forbavset..

“Ja, Othello,” griner han og driller mig, fordi jeg ikke aner, hvem Othello er. Og hvem er det så, der har kultur?

Himlen klarer op. De sorte skyer blæser bort bag træerne, og en lysere himmel hvælver sig over os. Men den mørkner lang-

somt, mens vi sidder og holder om hinanden. Fuglene er tause, og jeg finder heller ikke flere ord. Et sted hyler en hund.

Forsamlingshusets store sal er fuld. Shakespeare er åbenbart in herude i den lille landsby, tænker jeg og undrer mig lidt, for i de små forsamlingshuse på landet spiller man normalt kun den årlige dilettantforestilling, og det koster kun det halve at overvære den. Her må vi bøde 120 kr., og så er der ikke engang spisning og dans bagefter. Henrik brokker sig da også, vi kunne gå i biografen to gange for det beløb, siger han.

Nu sidder vi og venter på, at tæppet skal gå, og jeg kan godt mærke, at folk er spændte og er også klar over, at det selvfølgelig ikke er Shakespeare, der har trukket dem indenfor, nej, de fleste er sikkert kommet for at se den kendte skuespiller Martin Brink, eller rettere, de er kommet for at se, om han virkelig klarer den, om han er ædru eller, om han er totalt tilsyret, sådan som sensationsbladene har haft travlt med at profetere. En skandale, det er ikke det værste, tænker folk. Og så meget sker der jo heller ikke herude.

Tæppet går, og skuespillerne kommer ind. *Han* er ikke imellem de første, og stykket begynder sløvt. Ligefrem kunst er det her vist heller ikke, selv om jeg har læst i avisen, at det netop er det, man har villet: bringe kunsten ud til folket. Derfor spiller man i de små forsamlingshuse, det er ren idealisme. Men det virker kedeligt.

“De snakker sgu’ på vers,” mumler Henrik.

Men det vidste jeg godt, vi har jo læst nogle af scenerne i engelsk, og der generer stilen ikke, tværtimod er det nærmest en lettelse, at der er rim og rytme, det siger vores lærer også, det støtter det sproglige, som ligger lige på kanten af, hvad vi kan klare.

Den her forestilling ligger tydeligvis på kanten af, hvad Henrik kan klare, og han gaber højlydt, mens Horatio og, hvad de nu alle sammen hedder, står og slynger vers i hovedet på hinanden.

Men så sker der noget, der rykker. Eller er det bare mig, der synes det? En ny scene, og kongen kommer ind ifølge med sin dronning og Hamlet. Nej, det er ikke kun mig, jeg fornemmer tydeligt, at der går ligesom et sus gennem salen, da den store skuespiller pludselig står der midt på scenen. Og han fylder på en måde mere end de andre, skønt han faktisk ikke er særlig stor. Hans krop, smal og tæt, hans bevægelser, stolte og sikre, nej, han er afgjort ikke beruset, tænker jeg og mærker mit hjerte dunke i brystet. Alt hos ham er fuldkomment. Hans bevægelser og dette kønne ansigt i behersket ro, og da han taler går der en gysen gennem mig. Stemmen, så fuld af smerte, rammer mig som et slag.

De andre skuespillere fortoner sig, jeg hører kun ham, kun hans stemme. Jeg ved ikke, om jeg ret lever mig ind i handlingen, men den kender jeg jo fra lærerens referat, sangen derimod, ja, for det lyder som sang i mine ører.

Jeg glemmer Henrik. Indtil han midt i tredje akt pludselig tager mig i hånden og læner sig ind over mig og hvisker, at nu må det være nok, og skal vi ikke gå hjem?

“Og ham Brink, han kan jo ikke engang sine replikker,” hvisker han.

Jeg vender mig forbavset mod ham.

“Hvorfor siger du det?” hvisker jeg.

“Er du da døv, kan du ikke høre, at souffløren hvisker sig hæs, hver gang idioten har en af de der monologer.”

“Ti stille,” hvæser jeg.

Jo, jeg har lagt mærke til, at han flere gange må hjælpes igang, men er det så sært? Har han ikke lige været syg? Er det her ikke hans første optræden i meget lang tid? Og er den ikke bare fantastisk? Alt det siger jeg selvfølgelig ikke, for Henrik kan åbenbart ikke høre noget fantastisk ved det, der foregår deroppe. Og da Hamlet for alvor går i stå midt i en lang monolog, er det slut med hans tålmodighed. Han sukker dybt og tager et tag i min arm.

“Kom nu!” kommanderer han, “det her er sgu’ da for åndssvagt.”

Der er faktisk andre i salen, der stille rejser sig og lister ud.

Og først nu går det for alvor op for mig, at Martin Brink virkelig har problemer. Han taler ind imellem usammenhængende, og der er nok dem, der mener, at sådan er Shakespeare, gammeldags og højtravende, og den slags sprog forstår man jo alligevel ikke. Og de bliver siddende, tålmodigt. Og venter på åbenbaringen.

Hamlet fortsætter, og der kommer igen hoved og hale i ordene, der pænt ordner sig i meningsfulde sætninger, der forlader hans mund med styrke og intensitet. Enkelte ord driller stadig, men alligevel er hans spillestil så suverænt professionel, så selv om han ind i mellem mister tråden, så mister han ikke et øjeblik gløden. Stemmens musik kan ingenting slukke, og hvad gør det så, om en enkelt replik eller to smutter eller forvandler sig en smule?

Nu står han på scenen sammen med dronningen, som jo også er hans mor, og først kan man ikke lade være med at smile, for kvinden er ganske ung og spinkel og kunne være hans datter, umuligt hans mor. Men det glemmer man snart, for også hun er en dygtig skuespiller og spiller sig både gammel og ulykkelig i scenen. Og han spiller så stærkt sin sorg ud, at jeg kommer til at græde, og nu er der ingen, der forlader salen.

Hamlets mor tror, at sønnen er gal, og sådan har han også spillet, men det er netop kun et spil og her, alene med moderen, flår han masken af og står foran hende i hele sin hudløse sårbarhed. Og hun forvandler sig fra dronning og elskerinde til mor.

Hamlet åbner for den sorg over farens død, som han har måttet skjule så længe, og han anklager sin mor, fordi hun har kunnet gifte sig med farens morder. Er det så sært, om han var blevet gal, men nej, han er ikke gal, han spiller kun. Af list og for at kunne hævne sig.

Pludselig stivner skuespilleren. Han går i stå midt i en replik. Salen venter spændt. Hvad nu? Men han bliver stående lige stum, og man kan høre, ja, alle og enhver kan høre soufflørenes stemme, som gentager det samme ord: Galskab, hvisker den, galskab. Han bøjer sig ligesom svimmel fremover og mumler utydeligt og undrende ordet: galskab? ... ja .. ja ... galskab.

Så peger han alt for demonstrativt på droningen og råber alt for højt:

Galskab! Nej! Min puls slår med den samme faste takt, med sund musik som jeres. Med sund musik som jeres. Med sund musik. Musik. Med sund ... musik. Med samme faste takt, med sund musik ...”

Rundt om høres latter. Andre rømmer sig forlegent, men der er også enkelte, der tysser på de urolige. Med et bliver der ganske stille. Skuespilleren er gået helt hen til kanten, han bøjer sig fremover og svajer lidt i kroppen og er måske alligevel beruset. En tid står han sådan tavs og dingler let, mens han ser ned over vore hoveder. Jeg bilder mig ind, at han ser lige på mig, og jeg smiler og gør mig i det hele taget umage med at vise ham min store sympati. Så husker jeg, at jeg sidder nede i mørket og må være usynlig for ham. Vi er blot en mørk masse for ham. Et diffust og mangehovedet uhyre, sådan må vi forekomme ham.

Han knejser pludselig og gør et kast med hovedet, som om det hele blot er en grille, så stryger han usikkerheden af ansigtet og hjulpet af souffløren lykkes det ham at gennemføre den lange monolog.

Smukkere end nogensinde, vil jeg tro.

Sådan går det stykket igennem. Ind imellem glider det for ham, og ind imellem går han i stå og kan sommetider knap nok hjælpes igang. Hver gang, det for alvor brænder på, mærker jeg Henriks hånd på min arm, mens han forgæves forsøger at overtale mig til at gå med ud.

Nej, jeg vil blive, og arrigt vrisser jeg ad ham.

I begyndelsen af femte akt hører jeg stolen ved siden af skramle højlydt hen over gulvet og ser Henrik rejse sig vade ud. Denne gang i følge med en hel lille flok.

Jeg bliver siddende.

Deroppe står manden fra mine glødende ungpigedrømme, og han er der lyslevende og smukkere end nogensinde, og hans stemme, så tøvende og usikker som den ind imellem er, fylder mig med en voldsom ophidselse. Han er ikke mere en fjern og uopnåelig stjerne blandt andre stjerner, ikke mere kun et dødt billede på min væg eller en drøm i mit hoved, nej han befinder sig i samme rum som jeg, og kun få meter borte. Jeg kan række ud og næsten røre ved ham. Hvad gør det så, at han ikke mere er Danmarks største skuespiller?

Da tæppet omsider går, er salen halvtom, men de af os, der er blevet tilbage, klapper så ivrigt, vi kan. Og vi bliver ved, indtil tæppet atter trækkes til side. Og da skuespillerne lidt tøvende kommer ind på scenen og stiller sig med hinanden i hænderne, lægger vi alle kræfter i. *Han* går frem foran de andre, og samtidig rejser jeg mig op og klapper stående. En eller anden har tændt lyset, og nu er jeg sikker: han ser lige ned på mig. Jeg er jo også den eneste, der står op. Vore øjne mødes. Jeg tror, han smiler.

Så bukker han let imod os og drejer om på hælen og forsvinder hastigt om bag de andre og ud. Resten af truppen bliver et øjeblik stående lidt usikre, og vi klapper videre, men ikke for dem.

Han kommer ikke ind igen, og skuespillerne fortrækker en efter en, tæppet trækkes atter for, og folk begynder langsomt at sive. Jeg opdager, at jeg er blevet stående på den samme plet, mine hænder holder jeg op foran brystet, som om jeg gør mig rede til en ny applaus.

Jeg kan umuligt gå. Ikke endnu.

Så ved jeg ikke, hvad det er, der sker med mig, det er, som om al fornuft forlader mig, og min krop lader sig viljeløst trække hen mod scenen. Jeg bevæger mig som i drømme op ad trappen

til scenen. Sådan husker jeg det i al fald. En søvngængervandring. Så forsvinder jeg ind bag det grønne scenetæppe.

Herinde brænder kun en enlig pære nu, hvor projektørerne er slukkede, og jeg står lidt og betragter kulisserne, der ser ynkelige og sært forladte ud på den halvmørke landsbyscene.

Hvad skal jeg her? Det er, som om jeg pludselig vågner af en drøm. Men benene bærer mig videre, om bag scenen og standser først helt henne ved døren til skuespillernes omklædningsrum.

Jeg hører støj bag døren og åbner den forsigtigt, og pludselig befinder jeg mig i et spraglet virvar af lys og stemmer og stærke kropslugte. Ublufærdigt står skuespillerne der mellem hinanden, alle mere eller mindre aflædte. De ser trætte og irritable ud, og et par stykker skændes åbenlyst, en råber endda højt.

Ofelia sidder for sig selv og græder. Og han? Hvor er han? Så ser jeg ham.

Han hænger på en taburet med ryggen lænet mod væggen og med lukkede øjne. Det mørke hår glinser fugtigt. Jeg ser, at det er begyndt at gråne i tindingen, det så jeg ikke før. Kappen har han kastet fra sig, men han er stadig iført den hvide skjorte og de snævre, blå bukser. Skjorten er knappet helt op, og sveden siler i små dråber fra halsen og ned over brystet, hvor de glitrer i den tætte, krøllede hårvækst. Synet fylder mig med en ømhed, jeg aldrig har kendt. Jeg ved ikke, hvad der går af mig, for det er slet ikke mig, der handler nu. Sådan er jeg ikke, men min krop tager over og bevæger sig hen til ham, og nu knæler den ned foran ham, og mine to arme favner hans ben. Jeg lægger mit hoved i hans skød.

Berøringen får ham til at rette sig op med et sæt, jeg løfter hovedet, og han stirrer forvildet ned i mit ansigt. Hans blik bringer mig til mig selv, og jeg rejser mig fortumlet op med en undskyldning på læberne og vil skynde mig ud, men han griber mine hænder og holder mig fast.

“Jamen se nu. Det er jo min fan fra salen,” mumler han med en slags smil, “er du kommet for at få min autograf, lille ven?”

“Ja, den er sgu’ ikke papiret værd,” siger Horatio med foragt i stemmen, mens han vender sig om mod os og tværer sminken af sit ansigt. “Nu har han ødelagt hele forestillingen, men det er sidste gang, det kan jeg fandme love dig!”

“Du tager fejl,” siger Martin Brink køligt, idet han slipper mine hænder. “Det er første gang.”

“For pokker, menneske, du lovede at møde ædru. Gjorde du ikke? Og var det ikke betingelsen for, at vi ville engagere dig? Svar?”

“Jo.”

“Nå, men hvordan vil du så forsvare det, der er sket i aften?”

“Det vil jeg ikke forsvare.”

“Du indrømmer altså, at det er din skyld. At du burde være mødt ædru?”

“Jeg mødte ædru.”

“Ja, hvor du gjorde! Du kunne ikke huske halvdelen af dine replikker. Vi har snakket om det her ved alle prøverne, og hver gang har du lovet bod og bedring. Men du er åbenbart håbløs.”

“Åbenbart.”

Martin Brink læner sig igen tilbage mod væggen og lukker øjnene, som vil han lukke af for de andre, der nu falder over ham fra alle sider. Alligevel kan jeg mærke, at de holder en smule af ham, og jeg forstår, at de har båret over med ham længe, men at det her er dråben, der har fået bægeret til at flyde over. Aftens premiere skulle være en slags eksamen for ham.

Han har ikke bestået.

Pludselig slår han øjnene op og ser lige på mig. Jeg er blevet stående foran hans knæ, som et barn, der venter på at blive taget op.

Han smiler, en smule ironisk forekommer det mig, så rækker han igen ud efter mine hænder, som han griber.

“Det var satans, jeg har virkelig fået mig en fan. Sådant her lige på falderebet. Nå, venner, hvad siger I så? Selv jeres forbandede ævl har åbenbart ikke kunnet skræmme barnet der.”

Jeg suger hans stemme til mig, hører jo nok, at han kalder mig et barn, men det betyder ingenting, stemmen er så smuk og varm, og den vækker en følelse af syngende lyst i mit kød, en lyst, som jeg aldrig før har anet. Eller er det hans hænder? Er det hans hud mod min, der pludselig er blevet som elektrisk. Nej, elektrisk er ikke ordet. Men jeg kan ikke finde andet, og sådan er det: han sender virkelig strøm lige igennem mig. Igennem os begge to, tror jeg. Ja, vi befinder os trylleagtigt fikserede i samme spændingsfelt. Langsomt begynder jeg at ryste og må tage mig sammen, for at ingen skal opdage, hvordan det er fat.

Hans øjne hviler i mine, og alle de andre personer fortoner sig og forsvinder ud i den blå luft, og tilbage i det lille omklædningsrum er der nu kun to mennesker. Vi to. Dig og mig, tænker jeg svimmel og kan næsten ikke stå på benene. Mit blik drukner i hans, men heller ikke det gør noget, for hans hænder holder mig oppe.

Han er blevet helt stille nu, det er tydeligt, at også han mærker den svimlende fornemmelse, der har grebet mig og gjort alle bevægelser umulige. Vi må forblive stivnede i denne stilling og sammen forsøge at holde balancen, tænker jeg. Hud mod hud og med hjerter, der slår i takt. Jeg mærker min puls hamre hidsigt, men pludselig slipper han mine hænder med et kort latter, som jeg ikke forstår, for den er hånlig og passer slet ikke her. Men han jager brutalt latteren ind imellem os, og jeg krymper mig, som om han spyttede på mig.

“Gå pigebarn! Jeg er ikke et selskab for dig.”

Og bittert, da jeg bliver stående: “Forstår du da ikke, at de har ret. Sådan er det, min pige, jeg er ingenting værd. Ingenting. Men der var engang.”

I det samme rejser han sig fra stolen med en let jamren, som er han gigtplaget, og det slår mig for første gang, at han langt fra er nogen ung mand. Nærmest gammel.

Jeg tænker ordet *gammel*, uden at det skræmmer mig.

Da hunden tier, bliver der stille. Det drypper lydløst fra alle grene. En dråbe rammer mit ansigt, da jeg læner mig tilbage for at se stjernerne tændes over vore hoveder. Stjernerne. Vi så på dem sammen engang. Husker du? Nej, du husker jo ingenting, og ser ikke op, ikke engang på mig, ser du. Du er allerede borte i dit eget stjerneløse mørke.

Engang var vore følelser nye og levende, og vi gik gennem natten hyllet i hinandens varme. "Se, stjernene!" sagde du. "De er Guds øjne, vidste du det?" Jeg lo og var så lykkelig. Du standsede op midt på stien og sagde, at man altid skulle blive ved med at være et barn og aldrig miste troen på skønheden. Sådan sagde du virkelig, men jeg ved, at man mister troen, når skønheden begynder at krakelere som farverne på et gammelt falmet maleri.

"Jo, jo," sagde du, lærte du ikke det som barn?"

"Hvad?"

"Om stjernerne og Guds øjne."

"Jo," sagde jeg, "jo, jeg lærte en sang om det i skolen. Da jeg gik i første klasse. Vi skulle kunne den udenad, og den handlede om stjernerne og om den gode Gud og de små børn."

"Ja, ja," nikkede du ivrigt. "Syng den!"

Jeg synger faktisk helt pænt. Ikke, at jeg har en stor stemme, men jeg har ikke svært ved at finde de rette toner. Så sang jeg for ham. Han stod med lukkede øjne og lyttede til ordene.

*Snart ruller ud den stille nat
sit skyggeflor over himlen
og den som sidder mest forladt
ser op imod sjernevrимlen
Og gennem himmelsløret ud
der skinner øjne fuldklare:
mildt ser den kære, gode Gud
berned med sin stjerneskare.*

Jeg ser ikke Guds mildhed i stjernernes flimrende islys. De lyser på himlen, det er sandt nok, men de er blot støv og sten, og lyset er et genskin. Der er ingen varme at finde i det uendelige univers. Kun kulde og ligegyldighed.

Ordet *gammel* skræmte mig ikke. Heller ikke de første alvorlige tegn på sygdommen. Ikke engang, da du sagde til mig: "Mine tanker ... de ædes." Jeg nikkede blot og trøstede dig med, at du jo havde mig. Jeg ville ikke et øjeblik forlade dig.

Senere slog angsten sin klo i mig. Siden har jeg været bange. Men jeg har jo ikke forladt dig, vel? Og selv om jeg er bange, ved jeg, hvad jeg skal gøre.

Dit hoved ligger tungt på min skulder. Måske sover du. Jeg lukker øjnene. Jeg vil også sove. Så tungt vil jeg sove, at jeg ikke mere mærker kulden og din tyngde. I søvnen vil vi lade os glide ned på den våde jord, og der vil vi sove sammen, som to glemsomme børn i hinandens favn. Sådan vil de finde os.

Nej. Sådan vil de aldrig finde os. Og vi skal ikke sove. Varsomt fjerner jeg dit hoved fra min skulder og rusker dig vågen. Du åbner de øjne, der har mistet alt, og retter dem mod mig uden at se. Som sover du videre med dine døde øjne åbne. Så er det, som om du trods alt vågner en smule. Du ser på mig nu. Og jeg er sikker på, at du virkelig ser mig. Mig. Og jeg hører dine ord, selv om jeg kan se, at du må bruge al din kraft for at støde dem ud mod mig.

"Det er nu ... nu, hører du. Det er nu."

"Ja," hvisker jeg.

Den næste dag er alting af lave. Jeg ved ikke, hvad der går af mig, men jeg flagrer ind i en verden så ny, som havde Gud netop skabt den og placeret mig lige i midten. Ja, jeg kan ikke forklare det med andre ord, selv om det lyder barnligt.

For en gang skyld føler jeg mig ikke som et barn. Jeg er med et slag blevet voksen. Og jeg *ser*. Ja, tænk, for første gang *ser* jeg. Far og mor. Og min bror. Og Henrik. Navnlig Henrik ser jeg så tydeligt, at jeg næsten må le ved synet. Og jeg ler faktisk, selv om jeg også synes, at det synd for ham. Lidt i al fald. At han er så fuldstændig grå. Og kedelig og ligegyldig. Og ligefrem latterlig.

Jeg ler. Men jeg ler mest af mig selv. For hvor har jeg været i al den tid? Har jeg ligget i dvale indtil nu? Ja, det er nok det, jeg har, tænker jeg, skønt jeg et sted langt inde altid har vist, at livet kunne være anderledes. At der var andre farver til, og at lykken fandtes. Også for mig.

Da mor spørger mig, om vi nu også havde en god aften i teateret, kommer jeg igen til at le. Hun ser forbavset på mig, og da jeg fortsætter med at le, bliver hendes ansigt alvorligt, og hun spørger, om jeg er dårlig.

Jeg tørrer øjnene. Har pludselig lyst til at tude. Og jeg mærker forbavset, at mine øjne fyldes af tårer, der løber ned ad mine kinder. Jeg kan umuligt fortælle hende, at jeg er forelsket, for det ved hun ikke, hvad er. Det er jeg stensikker på. For hende er verden kartofler og arbejde og bilture og billigt nyt tøj. Og mig. Som pludselig ikke mere er mig. Jeg er ikke mere den pæne pige, der artigt følger de veje, andre har udstukket, og som altid taler med ord, hvis mønstre ligger fast, ord, der er brugelige og nemme at gribe til i alle situationer.

“Åh, mor, du kan slet ikke forestille dig, hvor skøn han er, så helt utrolig, at det ligefrem gør ondt.”

Det får jeg sagt. Og havde jeg haft nogle flottere ord, ville jeg have brugt dem, men selv om jeg udtrykker mig i ord, som mor kender ud og ind, så forstår hun ingenting. Selvfølgelig ikke.

“Men barn dog,” siger hun bestyrtet. “Har du ondt. Ja, du har vist rigtig ondt. Stakkels lille pige. Hvad er der dog sket?”

Da far kommer hjem, trækker mor ham med ud i køkkenet, og jeg kan høre dem hviske sammen. Så kommer han ind og styrer

lige imod mig. Far. Også ham ser jeg for første gang, og det er, som om han vokser nedad, og det er en lille, genert dreng, der taler til mig.

“Ja, ja,” siger han usikkert, “det er jo noget, der hænder for alle mennesker, min pige, før eller siden. Det er jo helt naturligt. Men nu skal I vel også snart giftes. Bare op med humøret, det går nok.”

Jeg ser til siden. Vil ikke le nu. Ikke såre ham. Opdager igen noget nyt. At jeg holder af ham. Af mor også. En underlig ømhed for dem begge fylder mig. Ingenting har de oplevet i deres fattige liv. Ingenting vil de komme til at opleve. Aldrig nogen sinde. De er for længst døde. Og det piner mig lidt, da far siger præcis de ord, jeg vidste, at han ville sige.

”Det går over min pige. Kommer tid, kommer råd.”

Så rømmer han sig forlegent og skynder sig at finde hen i sin stol, hvor han gemmer sig bag avisen.

Klokken 19.30 ringer det på døren. Som det plejer. Men jeg plejer at gå ud og lukke op. Nu gør jeg det ikke. Føler en let kvalme ved tanken om Henrik og vil ikke vide af ham. Det bliver jeg nødt til, for han står pludselig lige foran mig. Jeg ser op. Mor er i køkkenet. Far sidder bag sin avis. Han er altså selv gået ind. Det er første gang, og det er tydeligt, at han er rystet. Jeg hører ham bede om en forklaring.

“På hvad?”

“Ja, jeg vil bare vide, hvad der går af dig, ikke?”

“Ingenting,” lyver jeg.

“Hvor blev du af i aftes?”

Tavshed.

“Svar! Jeg har ret til et svar!”

Stemmen er blevet skarp, og jeg ser forbavset op på ham. Han har ikke ret til noget som helst, tænker jeg og tier.

“Du forsvandt,” fortsætter han, “Jeg stod udenfor og ventede. Du dukkede ikke op. Du var som sunket i jorden.”

“Nå,” siger jeg uinteressert.

Han begynder at gå frem og tilbage, og jeg ser far bevæge avisen uroligt, så at han kan følge svigersønnen med øjnene.

“Har der været en lille kurre på tråden?” spørger han udglattende, og Henrik svarer, at det kan man vist roligt sige, men lad nu det være nok. Sket er sket og står ikke til at ændre. Og vi må vel hellere se at komme afsted.

Igen står han lige foran mig og hører mig mumle noget om, at jeg er for træt til at tage nogen steder. Så ærlig talt. Han kan komme en anden dag. I aften orker jeg ikke at snakke med ham.

“Hvad gør du ikke?” himler han.

“Nej,” siger jeg. “Jeg har ikke lyst.”

“Lyst?” undrer han sig, som om det er et ord, han aldrig før har hørt, og i al fald ikke ventede at høre fra mig.

“Ja, lyst, ved du ikke, hvad det er?” smiler jeg. Pludselig føler jeg mig ovenpå. Hvad er jeg bange for?

Vi flytter sammen. Diagnosen stilles, og sygdommen får navn. Alzheimer, siger lægen. Så ved vi, at vore dage er talte. Men det forandrer ingenting, og alle menneskers dage er talte, siger vi til hinanden, der er kun den forskel, at vores tal er lavere end gennemsnittets. Jo, sådan tager vi matematikken til hjælp, vi er så logiske.

Tiden er kort, men den ligger foran os. Vi rejser. Vi oplever hinanden, og verden bliver smuk, fordi vores kærlighed fylder den helt.

Sygdommen kan vi ikke rejse fra, vi slæber den med som en besværlig, men nødvendig, bagage. Og mærker den blive tungere og tungere, indtil vi næsten segner under den. Til sidst bliver det for meget. Vi giver op og rejser hjem. Du bliver indlagt. Jeg besøger dig, så tit jeg kan, og for hver dag ser jeg dig glide længere og længere ind i mørket. Bort fra mig.

Du er så smuk. Sygdommen har raseret dit ansigt og slukket lyset i dine øjne, men du er stadig smuk. Og mens jeg tæller

pillerne op, fortæller jeg dig det. At du er smuk og, at jeg elsker dig. Jeg giver dig pillerne og hælder vand op i kruset og hjælper dig med at drikke. Så holder jeg dig tæt ind til mig.

Da de finder os, lever den ene af os.

Endnu.

Røde tåger

De ryster. Selv om han folder dem. Ryster. For bladet der ... hvad vil det ham? Hvorfor klæber det? Og til ham. Skal det være skærm for hans blusel? tænker han sitrende og i bibelske termer. Blusel? Et blodkys på hans hånd? Suger sig til huden og vil blive der, stædigt som et barn, der hager sig fast. Nej, ikke et barn, sig aldrig det.

Ikke et ... barn.

Men det bliver, selv om han ryster og endda hele hånden nu. Lige der på hans hvide hånd, der vil det sidde. Sidde og hviske sine løgne. Stædigt og stille.

Og han kan ikke. Ikke mere. Og han kan aldrig. Mere. Kun et kan han nu: gå. Og han må gå. I skovbrynet og alene. Og han snubler. Og han har da ikke drukket. Han er ædru og klar.

Sådan blev det, og sådan må det være. Nu må han gå og gå, i evighed efter evighed. Altid, hvisker hans læber.

Altid og alene.

Alene, ja, for her er kun ham. Og her var aldrig andre. Her har han stumplet over grene i time efter time. Dag ud og dag ind. Og ingen andre. Kun ham. Her er blot træ på træ og brune og røde blade. Og de svinger rustent for øjnene af ham.

Her går han, oprejst mellem stammer og faresignaler i rødt og brunt og er ikke andet end en svinglende krop. På et menneske? Nej, sikkert ikke.

Hænderne. Nu ser øjnene dem igen og er ligeglade med hans hjerte. Som han har. Som han *må* have. For han kan mærke det. Det slår. Et urværk i maven. Tiden er. Han er. *Det* er. Hans hjerte. Rødt og blødt og i live. Men uden sjæl.

Sjælen har kroppen ædt.

Og skoven bliver ved. Endeløse skov, der strækker sig i takt med hans liv. Ubarmhjertigt strækker den sig ud til alle sider

og den svinger nøgent og ublufærdigt med sine brune og røde pletter.

Og han må ikke se på hænderne, men kun rette øjnene lige ud. Hvad de end kræver og ønsker. Hvad de end råber og brøler.

Hovedet stivner på halsen, han mærker det, og kan altså mærke. Og det er godt, tænker han, sådan må det være nu, med øjnene strakt lige frem i parallelle linjer.

Men nu hæver hovedet sig. Og hans øjne flugter med trætoppe og farer vild og rammer træernes hårdeste kerner. Rammer dem så råt, at han hører deres skrig. Pineskrig, som flammer i rødt.

Som bladet på hans hånd.

Som ... nej, der er ikke andre skrig i skoven. Ikke i den her skov. Var aldrig andre. Hører du! Var aldrig ... kun den tynde hyletone fra rødbrune blade, som snart falder, og som vil hvirvle gennem luften, sjælløse.

Så vil de omsider forstumme, kvalte og tavse vil de dække den sorte jord under hans fødder.

Og de kan ligge der i ensomhed og sukke sig ind i evigheden, uden sange og i dødelig ufred med Gud og sig selv.

Øjnene. Nej, han vil ingenting se, og han bøjer hovedet og klemmer hænderne for deres låg. Men billederne bryder igennem alle værn, og en pige hvirvles ind i dem.

Hun dukker op af sig selv.

Han ventede hende ikke. Ikke hende. En anden måske. Opstanden fra blade af glemsel. Og løgn på løgn.

Men hende her! Denne pige i skærende hvidt. Lysende i skovens dyb, eller ... og han synker. Og ser. En kurv. En kurv med svampe svæver i hendes hånd.

Røde svampe i hendes tynde hånd.

Gift, tænker han og vil række ud. Fange hende, før det er for sent. Og han vakler. Imod hende. Og hun viger. Selvfølgelig viger hun. Og løber.

Men han vil ingenting. Blot række ud. Hans røde hånd vil blot få svampe og død ud af hendes hvide pigefingre. Så farligt bløde de er. Kunne knuses af giftige hænder og onde tanker. Nej.

Nu løb hun.

Han kan ikke følge hende.

Han er tom. Og slap og ikke mere til. Og selv om hjertet stadig er der, så banker det i ingenting.

Som er ham nu.

Og benene ekser, og han falder. Men det skal han. Og han lægger sig pænt i blade af knitrende uro. Sover.

Vågner.

Hænderne ligger på brystet. Der. Så er det godt. Lige der ligger de som i ro. Sov mit barn.

Men han er vågen. Filtrer hænderne fri af hinanden og løfter dem. Forsigtigt en for en. Ser.

Bladet er borte. Det er faldet. Men det har farvet hans hud med sin klæbrige masse. Farven sender bølger af dunkende angst gennem ham. Hvor er bladet? Det, der skulle skjule hans skam. Nu er hænderne nøgne. Men er de virkelig hans?

Røde tåger sejler for hans øjne.

Udsat

Hun bliver nødt til at finde ham, for der er ikke andre til det. Det er jo også derfor, hun går her. I trav og besvær. Men det kan da heller ikke være så vanskeligt, småsnakker hun og tager endnu et skridt i den rigtige retning. Hun har allerede gået meget længe, det fortæller benene hende. De værker. Men det gør ingenting, for hun er sikkert på rette vej og nærmer sig nok målet. "Nærmere Gud til dig", synger hun i sprøde toner, men ved godt, at det er forkert. Det er Einar, hun skal finde. Men hvor? Og hvem har set ham? Først og sidst. Hun skulle gerne finde ham. Og snart.

Hendes øjne klæber til de grå fliser, mens hun langsomt trækker sig selv hen over dem. Slæber sig fra flise til flise. Uophørligt. En fugl kvidrer et sted i nærheden. Skærer hjertet sønder og sammen. Hun får en klump i halsen. En fugl og så et vejr som det her, med varme strejf af søndenvind. "Og pigen sa'e til Søndenvind, du må ikke være en drillepind, lad vær at rør min nye hat, for jeg skal jo møde min elskede skat." Nej, nej, hun falder hele tiden ud og traller ind i ord og toner, der peger forkert. Det er ikke det, hun skal. Hun skal mødes med Einar. Sluttelig det. Men først må hun finde ham. Han *må* være et sted. Sikkert i en af de haver, hvis hække kryber om kap med hende på den ene side. Sidesting, husker hun og ved ikke, hvad hun skal med det.

Det er sådan en dag i dag, fortæller hun sig selv, hvor man ikke skulle sjaske sjælen bort i sten og staver. Hvor man skulle være i en have. Smagende blandt buske og bær. *De* er der sikkert allerede. Einar og børnene, men hvorfor inddaler de sig med roser og revl og krat og lader hende i stikken? Hvorfor kommer de ikke? "Lad de små børn komme til mig." Hun siger ordene højt og ler ved deres lyd, og ved, at dem har hun ikke selv fundet på, skønt de klinger hjemligt og trygt. De små børn, og de

kommer. Og til mig. Lad dem komme. Men det er nu forresten hende, der kommer til dem, korrigerer hun vredt den indre stemme, der hele tiden bryder ind og finder på. Hun må bagom den stemme for at finde vejen hjem.

Hjem. Ja, det er et ord, hun roligt kan hage sig fast i, det vil aldrig svigte hende, hvisker hun sygt til fliserne, der hele tiden stirrer hende i øjnene. Men det er, fordi ryggen ikke mere vil rette sig, men krummer hende ned til samvær med fliser og stentøj. Og det gør for ondt, når hun forsøger at rette den og sig selv op og komme i øjenhøjde med verdens elendighed. Derfor kugler hun langsomt videre, bøjet og bange, for hvad møder der hende for enden af vejen? Vil det være ham? Kan hun stole på, at han vil stå i al sin væld og vinke hende til sig. Sludder. Hun skulle ikke hele tiden tossetale med sig selv og rulle tågebilleder op og stile lukt imod dem, som var det døre, hun kunne åbne og gå ind ad.

På den anden side er der ingen vej udenom: hun *må* finde ham. Og vejen må hun vandre. Alt andet kan stuves til side og gemmes i krukker og skabe og stå blindebuk i evigheder, fniser hun.

Sådan en sommerdag, råber stemmen, nu med ét meget højt, skønt hun tysser. Og nu lyver den ikke. Det *er* sommer. Sådan som luften flimrer for øjnenes fugt. Og fuglen, som synger igen, sikkert fra en trætop, men hun kan umuligt tvinge øjnene helt derop. Og hendes fødder. Hun kommer til at le. Hvad er det for fødder? Lange og gule og helt nøgne. Eller i næsten ingenting. Resten af hende er ikke nøgen, det skal man ikke bilde hende ind. Og hun rører forsigtigt ved den nærmeste mulighed. Blødt stof. Frakke ... er det? Ja, hvem ved, men det er vel sommer alligevel ... eller? tvivlen borer små huller i skallen. Faldgruber, som hun kan snuble i.

Det er ikke sommer. Ikke i frakke og uld. Men ... nej, det er lige meget. Sommer eller vinter, hvorfor skulle hun vide det? Det blæser i al fald ikke, for så ville huden uden tvivl mærke

det. Tænke kan hun da. Og i ord. Men frakken står på vid gab, det ser hun pludselig og bliver bange, for se, hvor den flager side op og side ned ved hver af hendes bevægelser.

Hun standser brat og lader vrede lyn flagre ned over skelettet, skønt hyllet i uld. Sådan må det være: Frakken har slugt hende med hud og hår. Det ses tydeligt. Og nu krør den sig. Inden under skinner en hvid kjortel frem. Jamen kjortel, sagde du det? Jo jo, det var ordet, og det kommer langt borte fra og fører hende væk fra sten og bræk og ind i himle med gudestrejf og englehår. Så er hun måske en engel? En engel på vintertræk og med nøgne fødder. Er hun? Hvorfor er kjolen ellers hvid? Men en engel, nej! Det tror hun ikke, har vist aldrig hengivet sig til engletro.

Er hun måske til fest? Eller har hun just været det? Og er Einar stukket af med en rødhåret gimpe? Er det derfor, hun slæber afsted med sig selv? På flugt eller på jagt? Måske er det en natkjole, hun bærer med sig ... eller er det *på*. Selv om det er lyst og enten sommer eller ikke. Måske. Men hvor er så Einar, mens hun trisser om i natkjole og bare tæer og træder så varsomt, hun kan? Hvor? Hun kan mærke frygten krybe ind under håret og risle ned ad ryggen, som krummer sig endnu mere, men den kan umuligt tvinge hende i knæ, for hun kryber jo allerede.

Hun står stille og ryster. Af kulde eller angst? det er ikke til at vide. Lige med ét husker hun det store hvide hus, som hun forlod. Hvorfor? Og hvorfor var hun inde i det? Var hun syg? Nej, hun har ikke ondt et eneste sted bortset fra benene, og så er det jo forkert.

Noget er helt forkert, og angsten snører halsen sammen. Forkert, savler hun ned i en flise. Men, trøster stemmen hende, når Einar kommer om føje tid, eller når hun finder hans arme igen, vil de slutte sig om hende i tætte ringe og løfte hende ud af angsten, så meget er sikkert. Ikke? Og så ...hun skal bare ... Men hvis hun bliver stående her, så finder hun ham aldrig.

Uendeligt langsomt snegler hun sig videre. Synger en sørge-sang på falderebet, mens fødderne flytter sig fra sten til sten. Aldrig aldrig aldrig, lyder det fra et sted dybt inde, hvor mørket for længst har slået knude på sig selv. Og sangen haler ord efter ord ud af hendes åbne mund, men altid det samme, og der er ingen tænder til at standse dem, tænker hun pludselig og bliver flov og forvirret, for tandløs, er hun det? Som et gammelt udskud uden så meget som en flosset træstamme at hælde sig op ad.

Pludselig standser fødderne igen. Øjnene har set noget, og fødderne adlyder lidt forsinket. Nu står hun og stirrer på en hvid havelåge, som enten *ligner* eller *er*. *Er*, tror øjnene, og fødderne skubber hende tøvende nærmere, indtil en kroget finger kan nå at famle sig vej til håndtaget. Forsigtigt, som vil nogen standse den på halvvejen. Den åbner med stor møjje, og *noget* skubber blidt både lågen og hende ind i haven. Og hun havner på en flisegang, som hun afgjort kender. Fra drømme eller liv, det ved hun ikke, men hun er alligevel ikke i tvivl. Det er den, og så var det altså hertil, hun skulle. Endelig er hun der. Hun lader sukke bane sig vej.

Nu kom hun da så vidt. Hun ler pludselig og løfter begge arme. Så let som fugle på flugt. Og nu ser hun dem. Der står de jo. I samlet flor. Og er hendes. Roserne.

”Jeg ved en dejlig have, hvor roser står i flor, den skabte Gud til gave for alle børn på jord,” synger hun glad nu og breder armene ud, som vil hun tage dem i favn og trodse alle torne. For hun har selv plantet dem. Engang i tidernes morgensang. I dug og tårer, som faldt i lyset. Og skønt det muligvis ikke var i dette liv, så genkender hun hvert blad og hver stilk og står og falder til ro foran dem. Hun kan ikke huske deres navne. Men navne gør ingen forskel, forklarer hun bæstet, som stønner dybt i hende, fordi det frygter for druknedøden i glemslens dybe hav. Det ved hun nok. Men navne gør ingen forskel.

Nektar, husker hun i stedet og beruser sig lykkeligt. En hånd forlader hendes krop og flagrer hen over lyserøde hoveder og

slår ned og vil plukke og kan ikke bestemme sig og vælger omsider at lukke sig om en grøn stængel.

Tornene borer sig ind i den magre hånd, og hun må slippe igen, for det gør alligevel ondt. Hun vidste godt det med tornene, men hånden havde glemt det. Dumme hånd, skænder hun og vil aldrig mere tale til det fjols. Som forsøger at forklare sig. Ville give *ham* rosen, mumler den hende lige i synet. Ham, Einar. Men hvor tøsset og forkert kan man være?

Hun vender ryggen til og giver fortabt. Slæber knoglerne mod døren. Men hvad er det? Der sidder Sofie jo. Lige midt i solskinnet og leger med skovl og spand. Men hvornår har de anbragt en sandkasse på plænen? Har hun givet dem lov? Til huller og hvidt sand. Midt i grønt græs og muldjord. Og er Sofie virkelig så lille? Nej, og hun husker flimrebilleder af konfirmation og bryllup og et tilkommende og anmassende ansigt. En søn? Jo, hun skal lige love for!

Som det barn dog fløj. Og det kan næppe være så lident endda. Men øjnene kan jo se, hvad de kan se. Hvorfor sidder hun der, når hun er voksen? Er det noget at foretage sig for en hustru? Spørgsmålene sluger alle hendes kræfter, og hun læner sig mod den tynde luft og klemmer øjnene i for at lukke alle forkerte billeder ude. Om lidt vil hun åbne dem, og så vil hun tage den voksne Sofie i favn, for hun kan jo ikke gemme sig evig og altid i barnekrop og legetøj. Så vil de sammen gå ind i det smukke hus, og hun vil finde vej til køkkenen og grej og kaffedufte, og hånd i hånd vil de svælge i lyksalighedens lyksalighed.

Lyksalighed, siger hun stædigt og åbner øjnene for at tage imod. Men en stemme slår hende næsten omkuld. "MOR, EN HEKS! DER STÅR EN HEKS PÅ FLISERNE. DER GØR, MOR!"

Inden hun når at lade sig falde i afmagt og skændsel kommer en kvinde brusende imod hende. En, som hun ikke har glemt, for hun har aldrig set hende før, det er en ganske fremmed og ukendt, og hun standser op lige foran hende og taler til hende med en stemme, som stikker hul, selv om ordene rammer ved

siden af. Hun føler vandet sive. Benene bliver våde under hende. Og hun samler frakken om kjolen for at skjule sin skam og gør sig stor umage. Nu skal hun passe på. Ellers knuser skandalen hende i et hug. For hun har vist nok taget grueligt fejl igen. Det her er ikke deres hus, og menneskene i det er ikke hendes, og hvad laver hun så her? Hun forstår kvindens vrede og råber om forladelse, mens hun bakker ud gennem lågen og lidt efter atter befinder sig mellem skrigende biler og snigende hække.

Den ene fod skal foran den anden. Og så den anden, og så den ene igen. Så enkelt er det, og når hun holder sig til det og ikke tænker et ord længere frem, så går det nok. Det kan hun klare. Fremad og hen imod. Så kommer hun sikkert til målet. Men trætheden har forladt benene og er krøbet opad og har belejret hele kroppen. Og den kan ikke mere. Så falder den. Hun lader den, for det gør ikke ondt, der er græs under hende nu. Og hun ligger lunt på grønne tæpper af svær vist nok, og kan ligeså godt blive liggende, indtil hans øjne fanger hendes uldkrop og fører ham hen til den og lader ham falde i svime over fundet. Ja, sådan vil det gå, hvis hun ikke rører sig. Og hun glider gennem græs og grønne tanker ind i drømmenes grå verden.

“Her kan De ikke ligge.”

De ord forstår hun da nok og nikker mod en blomst, der gulner for hendes øjne.

“Hører De!”

Stemmen er ikke så venlig, at hun vil høre den og holder hænderne op for ørerne. Det kan hun da sagtens. To hænder og to ører, det er ikke engang svært.

Hun siger en lang række ord, som hun ikke selv hører, men som af sig selv flyver hende af munden, og manden spørger og venligere nu, om Einar er hendes mand. Det hører hun, for han har hævet stemmen. Og hun fjerner hænderne, for han kender jo Einar. Så ved han oven i købet god besked.

Og hun svarer med et smil i græshøjde, men han sætter ikke flere ord på spil nu, bøjer sig i stedet over hende, og lidt efter er hun atter oprejst i vind og vejr.

“De kan da ikke sove her. Hvor bor De? Det er snart aften.”

Ordene drysser fra ham, og hun kan kun svare ham i flossede lyde nu og tier.

“Er De blevet borte?” Siger han endelig i en ensom mundfuld, og hun når at svare, at det ikke er hende, der er borte. Det er ham. Men ordet er rigtigt, ved hun. Borte. Jo. Men Einar. Hun skærer hans navn ud.

“Hør, De må se at komme hjem. Kan De selv finde vejen?”

Hjem. Ja, igen er det rigtigt, det er lige netop det. Og hun nikker ivrigt, nu må han ikke sejle forkert igen. Hjem, hjem og derhen og så ikke længere.

“Men jeg skal først plukke den, og den også ... og den,” hvisker hun og ved, at nu er ordene grebet i en forkert skuffe og hældt i vejen. Ærgerligt, hun kan ikke finde andre. Men han nikker og siger, at han har travlt, og at han håber ... og hans ord vandrer videre i lange baner.

Hun nikker også. Tror hun nok. Og nu vil han vide hendes adresse, så kan han hjælpe hende hjem, siger han, og hun bliver frygtelig flov. For adresser kan hun slet ikke huske noget om. Og det skal man. Ellers får man skænd. Så er man uartig. Flov, flov flov, men det vil hun ikke, og en stemme kommer til undsætning i sidste sekund og siger med klare ord, at hun godt selv kan. Herren behøver ikke at ulejlige sig. Hvor hun dog er dygtig lige nu. Og han ser rolig ud og spørger, om hun er sikker. Kan hun selv finde hjem? Og den fine lille stemme siger så klogt, at, “ja, ja, sagtens, der er jo lige der henne.” Men det er hendes finger, der peger. Manden siger farvel og vender ryggen til.

Hun står ene tilbage.

Udsat som en jomfru på tinge.